

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL. Naš tisk — Direktor: Rudi Janžura — Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiskarna Slovenski poročevalec — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 4, telefon 23-522 do 23-526 — Upravni Ljubljana, Tomšičeva 5/II., telefon 23-522 do 23-526 — Oglasi oddelček: Ljubljana, Karlova ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 — Poštni predal 29 — Tekoči račun Narodne banke 901-Te-163 — Mesecna naročnina 200 din

Poročevalec

IZ SOCIALNE ODBOROV ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Sprejeti so amandmaji zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o socialnem zavarovanju delavcev in nameščencev

BEograd, 15. nov. Odbor za socialno politiko in ljudsko zdravstvo zveznega zbora je dopoldne proučeval in v načelu sprejel amandmaje zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev. Odbor je bil že na svoji zadnji seji obveščen o večini teh amandmajev, tako da je danes razpravljaval v načelu samo o amandmaju glede višine hranarine in o amandmaju, ki izvzema vojaške osebe glede hranarine iz določb predloga zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Odbor ni glasoval o amandmajih zveznega izvršnega sveta, ker jih morata prej proučiti se zakonodajna odbora obeh zborov zvezne ljudske skupščine. Na jutrišnji seji odbora za socialno politiko in ljudsko zdravstvo bo na dnevnem redu poročilo o predlogu zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev in glasovanje o tem zakonskem načrtu.

Na dnevnem redu današnje dopoldanske seje odbora za socialno politiko in ljudsko zdravstvo zveznega zbora je bila samo ena točka — razprava o amandmajih zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Predsednik odbora Lidija Sentjurc je s tem v svoji predgovoru dejal, da je bil odbor na svoji zadnji seji v glavnem že obveščen o stališču zveznega izvršnega sveta glede predloga zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev in da se je s tem stališčem strinjal. Novost predstavlja pravzaprav samo dva oziroma trije amandmaji zveznega izvršnega sveta. Prvi amandmaj, ki predlaga, naj se hranarina v primeru bolezni izplačuje v višini 80% povprečne plače do prvih sedmih dni bolezni, po sedmih dneh pa v višini 90% plače. Drugi, da se vojaške osebe, ki sicer uživajo zdravstveno zaščito po predlogu zakona o zdravstvenem zavarovanju izvzamejo iz njegovih določb glede hranarine, tako da prejemajo vojaške osebe v času bolezni svoje redne prejemke. Tretji, da se iz predloga zakona izpusti VI. poglavje, ki obravnava financiranje zdravstvenega zavarovanja in da se to financiranje uredi z uredbi.

Po krajši načelni razpravi je odbor sprejel omenjene tri amandmaje zveznega izvršnega sveta. Kakor je znano, je predlog zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev prvotno določal, naj bi znašala hranarina v prvem mesecu bolezni 80%, kasneje pa 100% povprečne plače. Sprememba je torej dvojna: prvič je skrajšan čas, v katerem zavarovanci prejemajo 80% svojega povprečnega zaslužka, drugič pa ves čas bolezni (ki traja dlje kakor sedem dni) prejemajo hranarino le v višini 90% svoje povprečne plače. V razpravi je bilo podarjeno, da le 8% zavarovancev boluje nad mesec dni. Hranarina, ki bi bila enaka njihovega normalnemu zaslužku, pa jih ne bi vzpodbujala k temu.

Predsednik republike je sprejel delegacijo Skoplja

Beograd, 15. nov. Predsednik republike je dopoldne sprejel zastopstvo mesta Skoplja, ki mu je izročilo diplomsko častnega meščana glavnega mesta Makedonije.

Zvezna ljudska skupščina se bo sestala 23. novembra

Beograd, 15. nov. Predsednik zvezne ljudske skupščine je sklical zvezni zbor in zbor proizvajalcev za 23. november ob 11. dopoldne.

Plenum sindikata železničarjev se bo sestel v Skoplju

Beograd, 15. nov. Plenum sindikata železniških delavcev in uslužbencev Jugoslavije bo zboroval 6. in 7. decembra v Skoplju. Razpravljal bo o novem plačilnem sistemu, o nekaterih izkušnjah iz poslovanja delavskih svetov na železnih in o finančnih zadevah.

VREME

Vremenska napoved za torek: Pretežno oblačno in še bolj hladno vreme, sprva nekaj krajevnih padavin, pozneje pa bodo zlasti na Gorenjskem delne razjasnitve. Temperatura ponoči od -5 do 0, na Primorskem okoli 5, čez dan od 2 do 6, na Primorskem do 10°C.

je bil že prej obveščen. Odbor je vse te amandmaje sprejel, nekatere pa je delno še dopolnil in točneje formuliral.

Clen 39. predloga zakona določa, da pomoč za opremo novorojenčkov ne pripada samo ženam-zavarovankam in ženam zavarovancev, ampak tudi ženskim članom njihovih družin, ki imajo pravico do zdravstvene zaščite. Zveza ženskih društev pa je predlagala, da ženskim članom družin zavarovancev te pomoči ni treba dajati, ker bi to baje imelo razne negativne posledice. Odbor je to priporočilo Zveze ženskih društev odločno odbil.

Odbor je živahno razpravljal tudi o koristnosti amandmaja zveznega izvršnega sveta, da se v prehodne določbe predloga zakona vnese predpis, da zavodi za socialno zavarovanje v soglasju s svetom za ljudsko zdravstvo in socialno politiko pristojnega ljudskega odbora lahko s posameznimi zdravniki sklepajo pogodbe o zdravljenju zavarovancev izven zdravstvenih ustanov, — namreč v svojih privatnih ordinacijah.

Ljudski poslanec Cana Babovič je izjavila, da bo glasovala proti temu amandmaju zveznega izvršnega sveta, češ da bi to samo širilo zdravniško privatno prakso. V razpravi pa je svoje stališče spremenila v toliko, da ni glasovala proti, temveč se je samo vzdržala glasovanja o tem amandmaju. Člani odbora so namreč v razpravi dokazali, da bo imela ta določba nedvomno koristne rezultate. V LR Bosni in Hercegovini, kjer to v praksi že nekaj mesecev izvajajo, je dalo to rezultate, s katerimi so zavarovanci zelo zadovoljni. Računati moramo s tem, da zdravniška kadra v mnogih krajih naše države še vedno zelo primanjkuje in je zato seveda pom-

trebno izkoristiti vse razpoložljive zdravnike. Izmed teh se le neznatno število bavi izključno s privatno prakso, ogromna večina zdravnikov pa že sedaj dela vsaj določen čas v zdravniških ustanovah. S tem, da zavodi z njimi sklepajo pogodbe o zdravljenju zavarovancev tudi izven zdravniških ustanov, se ti zdravniki samo še bolj vključujejo v našo zdravstveno službo, zavarovanci pa na ta način z veliko manjšimi težavami, brez gneče in mnogo hitreje pridejo do zdravniške pomoči.

Po zaključitvi diskusije o amandmajih zveznega izvršnega sveta je tov. Sentjurcova sporočila, da bo odbor na svoji seji jutri dopoldne razpravljal o poročilu o predlogu zakona o zdravstvenem zavarovanju in da bo tudi glasoval o tem zakonskem predlogu. M. P.

Skupna seja zakonodajnih odborov

Beograd, 15. nov. Zakonodajna odbora obeh zborov zvezne ljudske skupščine sta dopoldne na skupni seji, kateri je predsedoval dr. Maks Snuderl, razpravljala o amandmajih zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Odbora sta sprejela vse amandmaje, kakor tudi amandma in razne manjše spremembe v predlogu zakona, ki sta jih dopoldne sprejela oba socialnega odbora zvezne ljudske skupščine.

Ker je predlog zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev na ta način precej spremenjen, bo redakcijska komisija v katero je izbran po en član obeh socialnih odborov in obeh zakonodajnih odborov, jutri zjutraj izvršila novo redakcijo tega zakona, ki bo potem predložen vsem štirim odborom na glasovanje. M. P.

svobodno vrnitev vseh izgnanih voditeljev, med katerimi sta tudi Habib Burgiba in Salah ben Jusuf, ter izpustitev vseh političnih jetnikov, kakor je bila Francija obljubila pred začetkom razgovorov o Tuniziji.

V drugi resoluciji, ki se nanaša na uporne felah, izraza nacionalni svet popolno zaupanje in podporo ministru v vladi Tahar ben Amarja, naj zastavi vse moči, da bodo v soglasju s Francijo našli rešitev, ki bo dala kmetom popolno individualno svobodo in pravice. V resoluciji zlasti poudarja, da vprašanja felahov ni mogoče obravnavati ločeno od splošnega tunizijskega vprašanja, ter obtožuje francoske oblasti v Tuniziji, da vodijo reakcionarno politiko, ki se kaže v preganjanju in interniranju rodoljubov.

Zagrebska opera in balet bosta gostovala v Veliki Britaniji

Zagreb, 15. nov. Ob koncu decembra bosta zagrebska opera in balet odšla na gostovanje v Veliko Britanijo. V reprezentativnem londonskem gledališču »Stoll-Theater« bo operni ansambel predvajal »Kneza Igorja« Borodina, »Bajazeta« Leoncavalla, »Ero z onega sveta« Jakova Gotovca in opero »Ziviljenje razvadanca« Stravinskiga. Balet bo predvajal »Romeo in Julija« Prokofjeva, »Vrag na vasi« Lhotke in »Lectovo srce« Baranoviča.

Eisenhower poroča senatu

Washington, 15. nov. (AP). Predsednik ZDA Dwight Eisenhower je zahteval danes od ameriškega senata, da odobri sporazum o prenehanju okupacijskega režima in obojstrani Zahodne Nemčije. Priporočil je, da temelji ti sporazumi na globoki težnji po miru. Danes je poslal senatu listine o sporazumnih sklenjenih v Londonu in Parizu ter jim priložil pismo, v katerem pravi, da so ti sporazumi posledica dolgotrajnih naporov za neodvisnost in integracijo Zahodne Nemčije v sistem zahodnoevropske obrambe. Ti sporazumi, pravi v pismu, ne ogrožajo nobene države. »Prepričan sem, da se senat zaveda, kako velikega pomena so ti sporazumi za varnost ZDA in ohranitev miru ter svobode na vsem svetu.«

Dokumente, ki jih je Eisenhower predložil senatu, bodo objavili v znanjepolitnem odboru senata.

Jesen v parku

Nagibu bodo sodili?

Sudanci se potegujejo za bivšega egiptovskega predsednika — V Londonu izražajo bojazen zaradi dogodkov v Egiptu

Kairo, 15. nov. (Reuter) Bivši predsednik Egipta general Nagib katerega so včeraj odstranili iz vodstva države, bo postavljen pred sodišče, če bodo zbrali dovolj dokaznega gradiva o njegovi soudeležbi pri prepovedanem delovanju organizacije »Muslimanski bratje«. Tako je povedal pozn. sinoči uradni zastopnik egiptovske vlade in revoluc-

egiptovsko-sudanskim odnosom. Sklep egiptovskega revolucionarnega sveta o odstavitvi Nagiba bo oslabil enotnost doline Nila, ker se s tem trgajo »čustvene vezi, zlasti, če bi proti generalu Nagibu ukrenili še kaj drugega«.

Predsednik opozicijske sudanske stranke Uma Sadiq el Madhi je dejal, da je to sicer stvar samo Egipta, da pa sudanski narod obžaluje, da se je to zgodilo.

London, 15. nov. (AFP) — V britanskih političnih krogih izjavljajo, da odstavek generala Nagiba ne bi morala imeti neposrednega vpliva na anglo-egiptovske zveze. V nekaterih komentarjih je bilo izraženo mnenje, da je z odhodom bivšega predsednika Nagiba, ki je, kakor je znano, nasprotoval sporazumu o Suezu, padla še zadnja ovira za ratifikacijo tega sporazuma. V uradnih londonskih krogih pa pravijo, da je sporazum o Suezu postal veljaven takoj, ko so ga podpisali, in da je ratifikacija le-tega ustavno vprašanje, ki je mar samo Egiptu.

Diplomatska kronika

Beograd, 15. nov. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob 10. uri v Belem dvorcu poverilnice od novo imenovanega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra Izraela v Jugoslaviji gospoda Aryeha Levajeva.

Pri izročitvi so bili navzoči državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan in šef protokola predsednika republike Sloven Smodlaka. Od izraelske strani sta bila navzoča prvi tajnik poslanstva g. Zvie Loker in ataše g. Joseph Arnon.

Izredni poslanik in pooblaščen minister Izraela g. Aryeh Levavi je položil danes venec na grob Nezanega junaka na Avali. Poleg osebja izraelskega poslanstva sta bila navzoča šef protokola državnega sekretariata za zunanje zadeve Pavle Beljanski in zastopnik poveljstva mesta Beograda polkovnik Miloš Pavlovič.

Beograd, 15. nov. (Tanjug). Danes ob 11. uri je predsednik republike Josip Broz Tito sprejel v Belem dvorcu poverilnice od novo imenovanega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra Perzije v FLRJ g. Mohsena Medhata.

Pri izročitvi poverilnic so bili navzoči državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan in šef protokola predsednika republike Sloven Smodlaka.

Od perzijske strani so bili navzoči pri izročitvi poverilnic svetnik poslanstva g. dr. Dzavad Sadre, prvi sekretar g. Abbas Malek-Madani, svetnik za kulturne zveze g. dr. Ališgar Azizi in tretji sekretar g. Fakhredin Abolmauli.

MRP ostala sovražna vladi

V parlamentu bodo ljudski republikanci glasovali po svoji uvidevnosti

Pariz, 15. nov. (Tanjug). Dvonedelno zasedanje nacionalnega sveta ljudskega republikanskega gibanja, ki je bilo v soboto in nedeljo, je pokazalo, da je ta stranka ostala sovražna politiki predsednika vlade. To je prišlo do izraza v debati o evropski politiki, problemih Francoske unije in Severni Afriki, o gospodarskih in socialnih problemih in o stališču do treh »nediscipliniranih parlamentarcev«, ki so bili izključeni iz stranke, ker so svojčas glasovali proti ratifikaciji evropske obrambne skupnosti.

V naspotju z zasedanjem nacionalnega sveta stranke pred dvema mesecema so se to pot slišali tudi glasovi, in sicer iz vrst najuglednejših vrstov stranke, za ratifikacijo pariškega sporazuma. Velikanska večina članov nacionalnega sveta pa je raje poslušala bivšega ministra Georgesa Bidaulta in Henryja Teitgena in sprejela resolucijo proti ratifikaciji, parlamentarni skupini pa dala na voljo, da se izjavi, če bo v skupščini glasovala proti ali pa se bo vzdržala glasovanja.

Glede morebitne konference štirih v naspotju s prejšnjim stališčem, naj bi bila taka konferenca v primerem trenutku, na tem zasedanju razen dveh delegatov, katerih izključitev iz stranke je nacionalni svet potrdil, noben govornik ni več branil tega stališča.

Kartum, 15. nov. (Reuter) —

Sudanski minister Mubarak Zarak je izjavil danes, da bi sleherni nadaljnji korak proti generalu Nagibu škodoval

Indijski minister o jugoslovanski industriji

New Delhi, 15. nov. (Tanjug). Pomočnik indijskega ministra za namakanje in elektrifikacijo Hathi, ki je bil z indijsko goslovansko delegacijo v Jugoslaviji, je izjavil, da je za nagil razvoj indijske industrije nujno potrebno uvesti sistem družbenega nadzorstva. V Jugoslaviji se industrija pod družbenim nadzorstvom naglo razvija. Vsa industrija v Jugoslaviji, je izjavil Hathi, je pod takim nadzorstvom in tam ni zasebnih podjetij. Težišče gospodarskega razvoja je na težki industriji in glede proizvodnje te industrije je država že neodvisna od tujine.

Pot kanclerja Raaba

Dunaj, 15. nov. (Tanjug) — Avstrijski kancler Raab, ki bo v kratkem obiskal ZDA in Kanado, ne bo govoril o kakih posebnih vprašanjih, ka-

kor je izjavil sinoči po dunajski radijski postaji, se bodo razgovori nanašali na neodvisnost Avstrije.

Kancler Raab bo obvestil tudi washingtonsko vlado, da bi Avstrija rada dobila ameriško posojilo in da bi za prihodnje morda bila zaželena investicija ameriškega kapitala v avstrijskem gospodarstvu. Ta vprašanja sicer niso aktualna, proučiti pa bodo, če bi se dalo glede tega doseči sporazum.

Uspeh na velesejmu v Damasku

Beograd, 15. nov. (Tanjug). Na mednarodnem sejmu v Damasku pretekli mesec, so jugoslovanska podjetja sklenila pogodbe v vrednosti nad 650.000 dolarjev. To je največji poslovni uspeh, ki je bil dosežen na tem sejmu. Za Jugoslavijo so imeli največji uspeh Francozi, ki so sklenili za 450.000 dolarjev pogodb, tem sledijo predstavniki Zahodne Nemčije, Češkoslovaške, Holandije in Madžarske. Kupci so zahtevali od predstavnikov naših podjetij za 700.000 dolarjev novih količin blaga, kar so naši predstavniki sprejeli. Gospodarstveniki v teh deželah se zanimajo za tekstil, usnje, izdelke naših železarn in druge proizvode.

Zasedanje mednarodne organizacije dela

Rim, 15. nov. (AFP). Generalni direktor biroja mednarodne organizacije dela David Morse je izjavil danes, da bo vprašanje delovne sile eno izmed najvažnejših vprašanj, ki jih bodo obravnavali na 17. zasedanju administrativnega sveta te organizacije. Svetu je predlagal, da bi bila v začetku prihodnjega leta v zvezi prva evropska regionalna konferenca, na kateri bi proučili važne socialne in gospodarske probleme, med drugim tudi financiranje socialnega zavarovanja.

V „Induplati“ povprečno za 5 odstotkov

Več za zadnji pomembni dogodek v tovarni »Induplat« — Morda prihodi novih strojev, ki leže še v zalogah in čakajo monterjev...? Tudi to — pa še nekaj: delavski svet je potrdil sklop upravnega odbora o znižanju cen.

Tako se je tudi tovarna »Induplat« v Jarsih pri Ljubljani pridružila vrsti proizvodnih podjetij, ki so v zadnjem času znižale cene svojih proizvodov.

To je uspeh! In ker je ta uspeh v dobri meri odvisen od dobrega dela kolektiva, naj povem ob tej priložnosti o njegovem delu nekaj več.

Težave — toda, kje jih ni?
Da, kje jih ni? V kateri stari, pred desetletji zrasli tovarni, ni težav o zastarelih strojih in napravah, ki so dali že po večkrat »vse iz sebe«, da so zrasle nove tovarne s sodobno opremo...

Da, znano nam je to... Ali si ne bi šel v čast, če sežeh v žužljavo dlan človeka, ki se tega vsak dan zaveda in ki je zrasel s svojim starim strojem, čigar »pozna jesen« življenja je odvisna le še od spretnosti njegovega »gospodarja«.

»Dober je še«, sta mi dejala sajasta moža ob velikem parmom kotlu in izgrebala pepel, ne da bi se pustila še dalje motiti. In vendar sem malo pred tem slišal od drugih ljudi:

Ze leta 1940 so bivši lastniki sklenili pogodbo za nove kode, ki so danes stari že čez 30 let. »Najnovjši« eden od obeh kotlov, je bil skartiran pred leti v ljubljanski elektrarni. In še so mi povedali, da je komaj pred dobrimi 14 dnevi prisoben toplovodni inštalater rešil kotlarno...

Inspekcija kotlov je reducirala tlak pri enem od 15 na 10 atmosfer, pri drugem pa od 10 na 6 atmosfer. Toda para je tej tovarni potrebna kakor luč ali kaj drugega — rabijo jo za oplemenjevanje, za moško pređenje lanu in konoplje — če sploh ne upoštevamo gretja. In nevarnost, da se proizvodnja ustavi?

Med drugimi težavami, ki so letos trle in še tarajo podjetje, je bila tudi ena — povsem drugača značaja: slaba letina lana. Namesto 550 ton dolgih in kratkih lanenih vlaken, kolikor jih letos predelajo, so dobili le 250 ton. Ostalo so morali poskati drugod: uvoz, neke stare zaloge, so ton polje lada iz Egipta... Vsa ta surovina ni standardna in težko je obdržati kvaliteto. Zaradi pomanjkanja te surovine dela predelavnica lana komaj s 60% svoje zmogljivosti.

Dalje: v barvarni bombažne preje ročno barvajo — tega primitivnega načina zlepa ne najdemo po naših tekstilnih tovarnah. Računajo: nova kotlarna z manjšo električno centralo bi stala približno 200.000 dolarjev, aparati za barvanje 20.000 dolarjev... in tako dalje.

Toda računati je treba z realnimi možnostmi in storiti, kar se storiti da.

Velika skrb za povečanje storilnosti

V 22 številki glasila kolektiva »Konoplja« je direktor podjetja Kamilo Marinč objavil izčrpen »Pregled delovne storilnosti in namene kolektiva«.

Stalno povečanje storilnosti pripisuje boljši organizaciji dela, boljši oskrbi s surovinami in večji stalnosti delovne sile, kajti fluktuacija je praktično prenehala. V predlinici je prišlo na eno zaposleno osebo povprečno 183 kg materiala na 1 mesec v letu 1951; junija 1954 se je ta količina dvignila na 227 kg.

V mokri predlinici se je povečala storilnost z boljšim izkoriščanjem strojnega parka, ki je znašala (povprečno na mesec): l. 1951 — 49,6%; leta 1952 — 63,1%; leta 1953 — 66,7%; junija 1954 — 68,2%.

Izkoriščanje strojnega parka v predlinici pomeni ključ za povečanje proizvodnje na enega zaposlenega in po drugi strani za zmanjšanje režijskih stroškov. Kako so se zniževali režijski stroški, nam zgovorno kaže poraba električne energije na 1 kg preje: leta 1951 — 1,752 kw; leta 1952 — 1,72 kw; leta 1953 — 1,593 kw.

V tkalnici je prišlo povprečno na mesec na enega zaposlenega:

leta 1951 — 731 kvadratnih metrov; junija 1954 pa 976 kvadratnih metrov tkanine.

Letos so osvojili spet nove proizvode, med drugim kreton, tiskano s filmskim tiskom, kar je prvi primer v Jugoslaviji. Mimogrede povedano, ohrani to blago, ki se rabi za zavese, pregrinjala in sploh notranjo opremo, stalno kakovost barv kljub temu, da se ga prekuha.) Ponudba in povpraševanje sta narekovala, da je tovarna začela podrobno raziskovati trg in prilagajevati svojo proizvodnjo potrebam trga. Tako je narasla njena proizvodnja od leta 1951, ko je proizvajala le 20 proizvodov, na več kot 300 proizvodov v letošnjem letu. Zato je tudi toliko večji uspeh, ki so ga dosegli — čeprav organizacijski problemi niso bili majhni — pri izkoriščanju strojev v tkalnici: leta 1951 povprečno — 43,5%; leta 1952 — 47,1%; leta 1953 — 48,0% in junija 1954 — 53,0%.

Omebe vredno je tudi število, ki govori o izostankih in ki se je od 11,1% v letu 1952 (povprečno na mesec) znižalo na 8,4 odstotka v juniju letos. Tako v predlinici. V tkalnici pa so se izostanki zmanjšali od 7,6% v pre-

teklem letu na 3,9% v letošnjem juniju. Mednarodno povprečje za tekstilno industrijo znaša 4,5%.

Letos bodo izdelali 1 milijon metrov več tkanin kakor lani, tako da bo celotna proizvodnja znašala približno 4.200.000 tekočih metrov oziroma približno 3 milijone 600.000 kvadratnih metrov tkanin.

Znižanje cen — uspeh kolektiva in komerciale
Brez dvoma, da se je prej omenjeni in v številkih zadostno utemeljeni uspeh kolektiva moral pokazati tudi v finančnem uspehu, toda za presežek dobička ima svoje zasluge tudi komerciale. Ne mislim analizirati ta splošni pojav v naših podjetjih, kakor tudi ne vzrokov, ki so bili že vsesranksko osvedeljeni, marveč bi navedel le en primer: sestavljanje plana je zaradi nejasne perspektive glede cen na domačih, predvsem pa na tujih trgih, zahtevalo od podjetij primerno dozo opreznosti. Tako so na primer v »Induplati« kalkulirali kilogram indantrenske barve po 50.000 din, med letom pa so jo plačevali po 140.000, pa tudi po 130.000 din. Če jo kupiš cene-

je si na dobičku, če jo moraš plačevati dražje, si na izgubi.

Znižanje v povprečju za 5% dosega pri nekaterih proizvodih tudi 10-odstotno znižanje cene. Pocenili so vse tkanine, razen bombažnih, kajti konec junija tega leta, ko se je podražil bombaž, predvsem pa barve, ni »Induplati« zvišal cene za 10%, kakor so to storile številne druge tovarne, marveč le za 3%. Junijska podražitev je šla na račun črtanja kalkulacijskega dobička. Pocenili pa so se na primer laneni prti in serveti za 10%, pollaneni tiskani prti so stali prej 1500 din, sedaj 1400 din itd.

Vrednost znižanja znaša 30 milijonov din, od česar utupi podjetje približno 2.400.000 dinarjev, medtem ko odpade ostalo na okrajni oziroma zvezni davek.

Podjetje je tudi na drug način prispevalo k povečanju standarda. Prispevalo je 1 milijon za kopalnice v Domžalah, 8 milijonov za gradnjo stanovanj, 6 milijonov za vodovod (tovarna je uporabljala doslej vodnjak) itd.

Še so možnosti
Da, še so možnosti za povečanje storilnosti in za zvišanje proizvodnje. Dekan kemične fakultete dr. inž. Kočvar ter vodja oplemenjevalnice v tovarni inž. Sazonov sta uspela pripraviti oziroma oplemeniti konopljo tako, da jo je možno uporabljati namesto lanu. To je tako imenovana lanificirana konoplja, katere proizvodnjo je že osvojil »Kotomina« v Novem Sadu in ki je bo sedaj pričel dobavljati vsak dan 1000 kilogramov. Preizkusnih 5 ton je dalo lepe rezultate. Tovarna bo lahko zaposlila še približno 80 ljudi.

Tkalnica je sedaj ločena v treh prostorih, od katerih je eden dan barvarno, kjer zaradi toplega surova oziroma poda tkalnice ni zadostne vlage. ki bi morala nihati med 80 in 85 enotami vlage. Posledica: 25 odstotkov nižja proizvodnja. Z malenkostno dozidavo bodo spravili vse tri tkalnice pod eno streho, pri čemer računajo, da se bo pri istem številu strojev in ljudi zvišala proizvodnja za 15%.

To je nekaj številč, za katerimi pa stojijo ljudje in njihovo delo.

Ali bo prišlo do kooperacije med avtomobilskim koncernom »Mercedes-Benz« in našo tovarno avtomobilov »TAM« v Mariboru?

To vprašanje je danes postalo izredno aktualno, saj je treba končno resno razmisliti, kako bomo v bodoče razvijali in usmerjali našo avtomobilsko industrijo. Uspehi, ki so jih v zadnjih letih dosegli delovni kolektivi naše avtomobilske industrije, dokazujejo, da je ta naša mlada industrija sposobna dvigniti se na raven sodobnih tovarn v naprednejših državah ter preusmeriti svojo proizvodnjo na novejšje tipe vozil, ki so že zadostno preizkušena in ki ustrezajo našim terenskim prilikam in zahtevam gospodarstva.

Najbolji primer je uspeh nove tovarne avtomobilov »FAP« v Pribroju, ki je pričela v sodelovanju z avstrijsko tovarno »Saurer« izdelovati sodobne težje tovornjake ter se bo, kakor kaže, postopoma povsem osamosvojila v proizvodnji njihovih sestavnih delov.

Pobuda tovarne »TAM« za odkup licence renomirane tvrdke kot je avtomobilski koncern »Mercedes-Benz« v Stuttgartu je zato povsem utemeljena. To tem bolj, ker do te zamisli ni prišlo čez noč, marveč je rezultat večmesečnega študija prednosti različnih tipov motornih vozil. Uresničitev zamisli pa ni le ozko interno vprašanje same

tovarne »TAM«, marveč vprašanje vse naše avtomobilske industrije ter njenega bodočega razvoja. Prav zato so se za stvar zavzeli tudi najvišji organi v republiškem pa tudi v zveznem merilu. Sestavljena je bila celo posebna komisija, ki vso stvar proučuje.

Za praktično preskušnjo sta tovarnjak »FAP« in tovarnjak »Mercedes-Benz« zastavila pretekli tork dan tisoč kilometrov dolgo tečajno vožnjo iz Beograda preko Belega polja, Peči in Tigrada do Dubrovnika ter nazaj preko Sarajeva in Banjaluke. Po prvih poročilih se obe vozili odlično »držita«, čeprav morata premagovati težke terenske razmere. Prednosti enega in drugega so neoporečne. Mercedesov tovarnjak je bil v klanci celo nekoliko hitrejši, je pa porabil do Dubrovnika 5,6% več bencina kakor tovarnjak tipa »FAP«. Ta poraba pa je vezana za druge prednosti tega vozila najnovejšega tipa, saj so pričeli vozila te vrste izdelovati šele leta 1951.

Čeprav proizvode avtomobilski koncern »Mercedes-Benz« v Stuttgartu, ki zaposluje okrog 40.000 delavcev, mesečno po 1.700 takih vozil, ne more zadostiti velikemu povpraševanju.

Tovornjak »FAP« in tovarnjak »Mercedes« sta dva standardna tipa motornih vozil, ki se drug z drugim ne moreta zamenjati, saj imata vsak svoje specifičnosti tako po tonaj kakor po namenu transporta in sta oba enako potrebna našemu gospodarstvu.

Skratka vse govori za kooperacijo tovarne TAM s podjetjem »Mercedes-Benz«, pa tudi pogajanja med upravama obeh tovarn dobro napredujejo. Izdelan je že tehnični program, po katerem bi tovarna TAM v Mariboru že v začetku proizvodnje izdelala 25% sestavnih delov sama; z ustreznimi investicijami pa v naslednjih dveh in pol letih 80%. Popolnoma bi se osamosvojila v treh do petih letih. Dokončna rešitev pa je vendarle odvisna še od zveznih forumov, saj je treba preskrbeti zadostna investicijska sredstva, ki pa se bodo, kakor je razvidno, že iz omenjenih podatkov, zanesljivo in v kratkem času bogato obrestovala. mm

Tokio, 15. nov. (AP). Sovjetska zveza bo prodala Japonski 400.000 ton nafte z naftnih polj v Bakuju. Japonska družba, ki bo kupila nafte, bo izvozila v Sovjetsko zvezo ladje in Dieslove motorje. Japonska prvi kupuje nafte iz Bakuja.

širše posvetovanje o potrebah družbe glede seksualne vzgoje mladine in njene priprave za roditeljske dolžnosti, medtem ko bo analiza dela in stanja ustanov za predšolsko vzgojo otrok predmet posebnih seje sveta.

Na sestanku sveta je bil sprejet predlog o sestavi dveh komisij, ki bi proučili delavnost in vpliv otroških in mladinskih organizacij na vzgojo našega naraščaja ter telesno vzgojo mladine.

Na seji so govorili tudi o zvezah Sveta za skrbstvo otrok Jugoslavije z inozemskimi otroškimi organizacijami in se je ob tej priložnosti poudarila potreba in koristnost tesnejšega sodelovanja z mednarodno unijo za zaščito otrok.

Za zaščito otrok in vzgojo mladine
Beograd, 15. nov. Na seji Sveta društev za skrbstvo otrok in mladine Jugoslavije, ki je bila danes v Beogradu, je bilo sklenjeno, da bo prvi nacionalni kongres za zaščito otrok jeseni prihodnjega leta v Beogradu. Glavni predmet kongresa bo vloga komunalne skupnosti in zdravstveni zaščiti otrok. Sklenjeno je tudi bilo, naj pride svet v kratkem s podobno temo pred Stalno konferenco.

Delovni načrt sveta za prihodnje leto, ki je bil danes sprejet, določa obravnavanje nekaterih najbolj aktualnih problemov zaščite in vzgoje otrok ter mladine. Poleg drugega bo svet na eni izmed svojih prihodnjih sej razpravljal o skrbstveni službi in pomoči družbe neprekrbljenim družinam. Nameravano je tudi

širše posvetovanje o potrebah družbe glede seksualne vzgoje mladine in njene priprave za roditeljske dolžnosti, medtem ko bo analiza dela in stanja ustanov za predšolsko vzgojo otrok predmet posebnih seje sveta.

Na sestanku sveta je bil sprejet predlog o sestavi dveh komisij, ki bi proučili delavnost in vpliv otroških in mladinskih organizacij na vzgojo našega naraščaja ter telesno vzgojo mladine.

Na seji so govorili tudi o zvezah Sveta za skrbstvo otrok Jugoslavije z inozemskimi otroškimi organizacijami in se je ob tej priložnosti poudarila potreba in koristnost tesnejšega sodelovanja z mednarodno unijo za zaščito otrok.

Vozilo je grajeno za nosilnost 3,5 do 4,5 tone in ima sedem modifikacij: tri izvedbe avtomobusa, dve izvedbi za tovornjak, eno izvedbo za prevažalnik (kipser) ter eno izvedbo za posebne vrste tovornjaka s priključno oziroma za kakršne koli avtovele. V omenjenem vozilu »Mercedes-Benz« je vgrajen motor z močjo 90 KM, ki ima to posebnost, da je konstruiran na osnovi posrednega sistema vzbujanja goriva v takoiimenovanem predporstoru (Vorkamer-Spritzsystem), kar sicer zahteva do 10% večjo potrošnjo goriva, omogoča pa veliko bolj ekonomično delovanje motorja. Pri tem sistemu deluje motor veliko bolj enakomerno ter brez sunkov pri posameznih eksplozijah, kar ne gre le na račun dejanskega efekta, temveč se pozna tudi pri izrabljanju motorja, ki zdrži za to povprečno najmanj 200.000 km vožnje brez generalne reparature. To se pravi, da se nam minimalno povečanje porabe goriva, ki je sorazmerno že itak zelo nizka, dejansko nekajkrat amortizira na samih stroških vzdrževanja, da sploh ne govorimo o brezhibnem delovanju motorja, tudi pod najtežjimi pogoji, kar je za naše terenske razmere še posebej važno. Posebna prednost je tudi v tem, da je ta avtomobil skoraj 35% lažji kot podobna druga vozila, iz česar lahko zaključimo, da je treba vgraditi vanj tretjino manj materiala, kar znatno vpliva na ceno proizvodnje.

Tovornjak »FAP« in tovarnjak »Mercedes« sta dva standardna tipa motornih vozil, ki se drug z drugim ne moreta zamenjati, saj imata vsak svoje specifičnosti tako po tonaj kakor po namenu transporta in sta oba enako potrebna našemu gospodarstvu.

Skratka vse govori za kooperacijo tovarne TAM s podjetjem »Mercedes-Benz«, pa tudi pogajanja med upravama obeh tovarn dobro napredujejo. Izdelan je že tehnični program, po katerem bi tovarna TAM v Mariboru že v začetku proizvodnje izdelala 25% sestavnih delov sama; z ustreznimi investicijami pa v naslednjih dveh in pol letih 80%. Popolnoma bi se osamosvojila v treh do petih letih. Dokončna rešitev pa je vendarle odvisna še od zveznih forumov, saj je treba preskrbeti zadostna investicijska sredstva, ki pa se bodo, kakor je razvidno, že iz omenjenih podatkov, zanesljivo in v kratkem času bogato obrestovala. mm

Pripravljajo se nov zakon o državnih uslužbencih
Beograd, 15. nov. Danes se je sestel v Beogradu plenem sindikata uslužbencev državnih ustanov, ki razpravlja o organizacijskih zadevah, o strokov-

nem usposabljanju uslužbencev in življenjskem standardu.

V referatu, ki ga je podal predsednik centralnega odbora Marijan Vivot, je bilo poudarjeno, da morejo državni uslužbenci, čeprav direktno ne sodelujejo v organih samoupravljanja, mnogo pripomoči k njihovem boljšemu delu, zlasti v službah, kakršne so inspekcija, gospodarske ustanove, sodišča in tožilstva, zlasti pa socialno zavarovanje.

Ko je govoril zatem o prejemkih in življenjskem standardu uslužbencev, je Marijan Vivot dejal, da znašajo povprečni prejemki uslužbencev 10.120 dinarjev na mesec, kar pomeni povečanje za 18% v primerjavi s lanskim letom. Ko je omenil, da so še nekatere neskladnosti v plačilnem sistemu administracije, je izjavil, da bo to bržkone urejeno z novim zakonom o državnih uslužbencih, ki se pripravlja.

Pri Mestni hranilnici Ljubljanske je bila večeraj izžrebana številka hranilne knjižice 224.418.

je si na dobičku, če jo moraš plačevati dražje, si na izgubi.

Znižanje v povprečju za 5% dosega pri nekaterih proizvodih tudi 10-odstotno znižanje cene. Pocenili so vse tkanine, razen bombažnih, kajti konec junija tega leta, ko se je podražil bombaž, predvsem pa barve, ni »Induplati« zvišal cene za 10%, kakor so to storile številne druge tovarne, marveč le za 3%. Junijska podražitev je šla na račun črtanja kalkulacijskega dobička. Pocenili pa so se na primer laneni prti in serveti za 10%, pollaneni tiskani prti so stali prej 1500 din, sedaj 1400 din itd.

Vrednost znižanja znaša 30 milijonov din, od česar utupi podjetje približno 2.400.000 dinarjev, medtem ko odpade ostalo na okrajni oziroma zvezni davek.

Podjetje je tudi na drug način prispevalo k povečanju standarda. Prispevalo je 1 milijon za kopalnice v Domžalah, 8 milijonov za gradnjo stanovanj, 6 milijonov za vodovod (tovarna je uporabljala doslej vodnjak) itd.

Še so možnosti
Da, še so možnosti za povečanje storilnosti in za zvišanje proizvodnje. Dekan kemične fakultete dr. inž. Kočvar ter vodja oplemenjevalnice v tovarni inž. Sazonov sta uspela pripraviti oziroma oplemeniti konopljo tako, da jo je možno uporabljati namesto lanu. To je tako imenovana lanificirana konoplja, katere proizvodnjo je že osvojil »Kotomina« v Novem Sadu in ki je bo sedaj pričel dobavljati vsak dan 1000 kilogramov. Preizkusnih 5 ton je dalo lepe rezultate. Tovarna bo lahko zaposlila še približno 80 ljudi.

Tkalnica je sedaj ločena v treh prostorih, od katerih je eden dan barvarno, kjer zaradi toplega surova oziroma poda tkalnice ni zadostne vlage. ki bi morala nihati med 80 in 85 enotami vlage. Posledica: 25 odstotkov nižja proizvodnja. Z malenkostno dozidavo bodo spravili vse tri tkalnice pod eno streho, pri čemer računajo, da se bo pri istem številu strojev in ljudi zvišala proizvodnja za 15%.

To je nekaj številč, za katerimi pa stojijo ljudje in njihovo delo.

Gornji zemljevid pojasnjuje predlog iniciativnega odbora mestnega in okrajnega ljudskega odbora Ljubljane o razdelitvi tega področja na komune. Kraji, ki so pod črtami, naj bi bili središča bodočih komun, za katere so označene tudi meje. Ostali kraji pa predstavljajo sedeže sedanjih občin. Kakor je torej razvidno iz gornjega predloga, bi se na področju širše ljubljanske okolice ustanovile naslednje komune: Kamnik, Domžale, Litija, Grosuplje, Vrhnika, Logatec, Medvode, na dosedanjem področju MLO Ljubljane in v njegovi okolici pa komune: Center, Siška, Sentvid, Polje, Moste, Vič, Rakovnik, Posavje. Kakor rečeno, je taka razdelitev predlog iniciativnega odbora, o katerem bodo te dni razpravljali zbori volivcev.

„Cestol“ — nova masa za naše avtoceste
Zagreb, 15. nov. Dosedanje stare znane mase za asfaltiranje cest, niso najboljše. Pred polaganjem na cestišče, jih je treba segreti celo do 200 stopinj, v poletnih vročinah se zmechajo, stroški pri polaganju so zelo visoki in poleg vsega tega so potrebni pri teh delih še posebni stroji. Zahvaljujuč se po svetu iskali novo maso, ki naj bi bila ekonomičnejša. V nekaterih državah so tudi uspeli. Tako so pričeli proizvajati v Angliji takozvan »Cut-Back«, v Nemčiji pa Einschnittbitumen. Te mase daleč presega po svoji ekonomičnosti in odpornosti navadno bitumensko maso.

Gradnja avtomobilskih cest pri nas zahteva vsak dan več gradbenega materiala. Samo v Hrvaški je že čez 1000 km novih sodobnih avtomobilskih cest, podobno je tudi v drugih republikah. Toda to je šele

začetek. V gradnji je nova turistična jadranska cesta, avtomobilska cesta Ljubljana—Zagreb itd. Vzoredno za gradnjo se vzgajajo novi kadri, izdelujejo nove stroje in iščejo nove ekonomičnejše materiale. Za slednje ima velike zasluge tovarna »Katran« v Zagrebu, ki je oskrbovala naša gradbena podjetja z različnimi masami za sodobna cestišča. Strokovnjaki so raziskovali in končno uspeli sestaviti ekonomično maso, ki je dobila ime »Cestol«. Novo maso je možno odlično mešati z najrazličnejšim drobnozrnatim kamenjem ter valjati na podlago že če so jo segreje na 60 stopinj. Za ta dela niso potrebni posebni stroji. Masa enako odporno prenaša polnoletno vročino, kakor zimski mraz. Doslej so utrdili s to maso čez 100 km nove ceste na odseku pri Dugi Resi ter delu nove avtomobilske ceste Zagreb—Reka, nadalje del

Povečana proizvodnja jekla v Sloveniji
Ljubljana, 15. nov. V prvih desetih mesecih tega leta so železarne v Sloveniji proizvedle 249.000 ton jekla, kar je znatno več, kakor v istem razdobju preteklega leta. Računajo, da bo dosegla proizvodnja do konca leta približno 300.000 ton, kar bi bila doslej največja letna proizvodnja jekla v Sloveniji. Povečano proizvodnjo so omogočile investicije, ki so bile vložene v podjetja črne metalurgije, s čimer so se železarne razširile in modernizirale. Tudi proizvodnja surovega železa se je povečala, in sicer za nekaj več kot 30.000 ton v odnosu na proizvodnjo v prvih devetih mesecih lanskega leta.

Podpora za živila na Finskem. Socialno-demokratska in agrarna stranka Finske sta se sporazumeli o skupnem načrtu, katerega cilj je znižanje življenjskih stroškov. Po tem načrtu je predvidena: pocenitev mleka, masla, žita, kolonialnega blaga in drugih živil; zmanjšanje prometnega davka na živila, obleko in druge vrste tekstila, ne da bi se ta davek znižal linearno; povečanje subvencij farmerjem za 3 milijone mark; uvedba novega načina vezanja zasluzkov in indeks življenjskih stroškov in znižanje eskomptne mere za 1% (sedaj znaša 6%) in povprečno znižanje obrestne mere na hipoteke za 1,5%. Kompromisni načrt bo stal državo okrog 27 milijard finskih mark.

Brazilijski vtrajajo. Predsednik Brazilijske Cafe Filho je imel pred tovarn dobro napredujejo. Izdelan je že tehnični program, po katerem bi tovarna TAM v Mariboru že v začetku proizvodnje izdelala 25% sestavnih delov sama; z ustreznimi investicijami pa v naslednjih dveh in pol letih 80%. Popolnoma bi se osamosvojila v treh do petih letih. Dokončna rešitev pa je vendarle odvisna še od zveznih forumov, saj je treba preskrbeti zadostna investicijska sredstva, ki pa se bodo, kakor je razvidno, že iz omenjenih podatkov, zanesljivo in v kratkem času bogato obrestovala. mm

Velik uspeh koroških pevcev
Maribor, 15. nov. Pevski zbor koroških Slovencev, ki je v soboto začel svojo turnejo po Sloveniji s koncertoma v Dravogradu in Rušah, je nastopil sinoči v Mariboru. Zanimanje za ta koncert je bilo tolikšno, da unionska dvorana ni mogla sprejeti vseh, ki so želeli slišati lepo koroško narodno pesem. Koroški pevci so tudi sinoči želi velik uspeh. Danes so nastopili v Kidričevem in v Ptuj.

Uspeh slovenskega dirigenta v Parizu
Pariz, 15. nov. V koncertni dvorani »Gaveaux« je gostoval sinoči z velikim uspehom mladi slovenski dirigent iz Maribora Ciril Cvetko. Dirigiral je znanemu Ensamblu orkestral de Paris, ki je izvajal dela Schumana, Schuberta in dubrovniškega skladatelja Jarnoviča. Številno občinstvo je toplo pozdravilo mladega jugoslovanskega umetnika.

DEVIZNI TEČAJI
Na devizno-obračunskem mestu v Ljubljani so bili 15. novembra zaključni po naslednjih tečajih: ameriški dolar — (1.149,99, 1.149,99, 283,33); angleški funt — (3.186,24, 3.186,24, 279,31); nemška marka — (28.821,72, 28.879,83, 304,32); belgijski frank 2.511 (2.510,92, 2.510,94, 318,43); francoski frank — (608,88, 308,82, 237,04); kilr. švicarski frank 21.400 (21.317,04, 21.396,03, 211,78); italijanska lira 198 (197,99, 198, —, 312,50); lat. STO — (197,99, 197,99, 312,50); holandski forint 23.680 (23.675,53, 23.687,37, 290,15); švedska krona — (15.896,78, 15.607,37, 220,88); egiptovski funt — (2.111,50, 2.111,50, 145,11); obr. dolar Avstr. 1.003,06 (1.003,06, 1004,89, 234,95); obr. dolar Grčija (787,54, 787,89, 162,60); obr. dolar Turč. 658 (682,57, 661,81, 120,60); obr. dolar Izrael — (678, —, 678, —, 125,33); obr. dolar Brazil. — (688,50, 688,50, 129,50).

Opombe: številke in oklepaju pomenijo: 1. predhodni srednji tečaj, 2. srednji tečaj, 3. agio v %, črtica za označbo devize pomeni, da v tej devizi v Ljubljani ni bilo zaključkov.

Situacija: Promet majhen, večje ponudbe le v belgijskih frankih, švicarskih frankih in holandskih funtih. Večji znesek je danes prodajal le Hmezač Zalic. Povpraševanje še vedno močno in to predvsem v čvrstih devizah. Tečaj v glavnem neizpremenjen.

UPRAVA ELEKTRARNE »SAVA« V KRANJU javlja žalostno vest, da je umrla naša zvesta tovarišica

FANI BRADAŠKA
glavna računovodkinja podjetja

Neumorna sodelavka, ki se je vedno trudila za dobro podjetja, nam bo kot vzor ostala v trajnem spominu.

Na njeni zadnji poti jo bomo spremlili v sredo, 17. novembra ob 15.30.

ELEKTRARNA »SAVA« V KRANJU

Gornji zemljevid pojasnjuje predlog iniciativnega odbora mestnega in okrajnega ljudskega odbora Ljubljane o razdelitvi tega področja na komune. Kraji, ki so pod črtami, naj bi bili središča bodočih komun, za katere so označene tudi meje. Ostali kraji pa predstavljajo sedeže sedanjih občin. Kakor je torej razvidno iz gornjega predloga, bi se na področju širše ljubljanske okolice ustanovile naslednje komune: Kamnik, Domžale, Litija, Grosuplje, Vrhnika, Logatec, Medvode, na dosedanjem področju MLO Ljubljane in v njegovi okolici pa komune: Center, Siška, Sentvid, Polje, Moste, Vič, Rakovnik, Posavje. Kakor rečeno, je taka razdelitev predlog iniciativnega odbora, o katerem bodo te dni razpravljali zbori volivcev.

„Cestol“ — nova masa za naše avtoceste

Zagreb, 15. nov. Dosedanje stare znane mase za asfaltiranje cest, niso najboljše. Pred polaganjem na cestišče, jih je treba segreti celo do 200 stopinj, v poletnih vročinah se zmechajo, stroški pri polaganju so zelo visoki in poleg vsega tega so potrebni pri teh delih še posebni stroji.

Zahvaljujuč se po svetu iskali novo maso, ki naj bi bila ekonomičnejša. V nekaterih državah so tudi uspeli. Tako so pričeli proizvajati v Angliji takozvan »Cut-Back«, v Nemčiji pa Einschnittbitumen. Te mase daleč presega po svoji ekonomičnosti in odpornosti navadno bitumensko maso.

Gradnja avtomobilskih cest pri nas zahteva vsak dan več gradbenega materiala. Samo v Hrvaški je že čez 1000 km novih sodobnih avtomobilskih cest, podobno je tudi v drugih republikah. Toda to je šele

NOVICE V SLIKI

BATNA, 15. nov. - Okrog sto alžirskih nacionalistov je sinoči napadlo vas Pasteur, trideset km severno od Batne v severnem delu planinskega masiva Aures. Nacionalisti so prerezali telefonske linije med Batno, Setifom in Alžirom. Francoska vojska že teden dni s pomočjo tankov in letal preiskuje pogorje Aures, kjer domnevajo, da je skrilih okrog 3.000 nacionalistov. Parizu predvidevajo, da bo ta »mala vojna« trajala kake tri mesece. Na sliki francoski tanki, ki prodirajo na pogorje Aures.

PO SOVJETSKI NOTI

Zahodne države se posvetujejo

Ne vedo še, ali bo zahod odgovoril naenkrat na obe sovjetski noti - Italijanska vlada bo prilagodila svoje stališče stališčem ostalih zahodnoevropskih držav

London, 15. nov. (Tanjug) - Vlade Velike Britanije, Francije in ZDA so se začele posvetovati o povabilu Sovjetske zveze na konferenco o evropski varnosti. Zvedelo se je, da se je britanski minister

voru, ki bo poslan Moskvi. Rim, 15. nov. (Tanjug) - Minister za zunanje zadeve Martino se je sešel s predsednikom vlade Scelbo, da bi z njim proučil sovjetski predlog za sklicanje evropske konference, in da bi pripravila poročilo, ki ga bo Martino o tem jutri podal na seji ministrskega sveta. Kakor trdijo v poučenih političnih krogih, bo vlada prilagodila svoje stališče glede ostalih zahodnoevropskih držav. Palača Chigi je zato takoj navezala stike z drugimi evropskimi vladaми, da bi bili ministri jutri podrobno poučeni o njihovem stališču in odgovoru, ki ga nameravajo poslati Moskvi.

London, 15. nov. (Tanjug). Britanski minister za zunanje zadeve sir Anthony Eden je izjavil danes v Spodnjem domu na vprašanje vodje opozicije Attleeeja glede zadnje

sovjetske note: »Naša prva dolžnost je, da se posvetujemo z našimi zavezniki in drugimi prizadetimi državami. Moje mnenje je, da sovjetska nota ne vsebuje predlogov, ki bi se razlikovali od prejšnjih, razen predloga, naj bi bila 29. novembra splošna evropska konferenca. Sovjetska nota je jasno in nedvoumno usmerjena proti ratifikaciji pariških sporazumov. Mnenje britanske vlade je, da je naša prva naloga ratificirati te sporazume in jim dati veljavo. Ne smemo dovoliti, da bi nas kdo odvrnil od te pote.«

Bonn, 15. nov. (Tanjug). Na sestanku z zastopniki koalicijskih strank je kancler Adenauer izjavil, da predlagana konferenca evropskih držav v nobenem primeru ne bi mogla biti pred ratifikacijo pariških sporazumov. V krščanski uniji izjavljajo glede na kanclerjevo mnenje, da je sovjetska nota ugodna posledica uspešne politike zahodnih sil, da sovjetski predlog nujno narekuje enotnost Zahoda, ker bo samo tako mogoče doseči združitev Nemčije.

OB ROBU dogodkov

Nagibov zaton

Po oseb dogodkih zadnjega leta, malo pa zadnjega meseca, odstavlja Nagiba s položaja predsednika republike, ni več nikogar prazen. Ze skoraj leto dni je bil Nagib popolnoma v senci in tudi po besedah Naserja je predstrel le še »simboličnega šefa države«, ki ni imel več nobenega vpliva na upravljanje države. Vse od začetka Nagibovega spora z parlamentarnim svetom, je bilo jasno, da Naser čaka samo je na njegov trenutek, ko se bo lahko vrnil Nagiba, ne da bi pri tem moral karkoli nove nemire. V tem času je Naser razvil izredno politično dejavnost, posebno na področju zunanje politike, v navezavi s čim tesnejših zvez z arabnimi državami, med katerimi dobi Egipt vedno bolj vodilno vlogo. Predvsem pa je okrepil svoj vpliv na sklenitvi sporazuma s Suezom. Tako si je utrdil položaj, hkrati pa tudi razblijal legendarno aureolo, ki so jo spletli nad Nagibovo glavo.

Zaradi »Muslimanskih bratov« je postojeno aientata na Naserja, pa je položaj popolnoma dozorel. Jasn je bilo, da so Nagibu vrste zlasti, ker se je njegovo ime vedno bolj pogosto omenjalo v zvezi z načrti, ki so jih imeli »Muslimanski bratje«. Sedaj ni bilo več nevarnosti, da bi se kdo odločil za njegov zaton, kakor je bilo politično pomlad - po prvi odskriti - ko ga je skupina oficirjev spravila nazaj na položaj predsednika republike. Nagib se je popolnoma kompromitiral. Tri dni pred njegovo odstopitvijo so sinčasti zagrozili s splošno stavko v vse državi, če ne bo odstranjen njihov iniciator »napada na revolucionarni svet.«

Kakor torej kaže, je bil notranji položaj dovolj trden za odstopitev Nagiba, vprašanje pa je, kako bo ta Naserjev korak opjeli na odnose s Sudanom, kajti Nagib ima v Sudanu, kjer je tudi njegov precej prijateljev, med katerimi je tudi predsednik vlade Ismail el Azhari in bi zato njegova odstopitev lahko koristila Sudanu, ki so proti združitvi Sudanu in Egiptom. Vendar pa ni dosti verjetno, da bi kakšna eventualna politična intervencija odvrnila Naserja od njegovih načrtov, da se znebi svojih glavnih nasprotnikov - »Muslimanskih bratov« in Nagiba, ki jih je, kakor vse kaže, spiral.

Bistro neoliberalistične politike

Sestanek prof. Radoša Stame nkoviča o bistvu neoliberalistične politike, posnemamo iz zadnje številke revije za družbeno vprašanja »Naša stvarnost«, ki je pravkar izšla. Izraz »neoliberalizem« in »neoliberalistične politike« se vedno bolj pojavljata v zahodnem tisku, pri odgovornih državnikih, na zborovanjih uradnih, poluradnih in neuradnih ekonomistov ter drugih poslovnih ljudi. V začetku predvidevamo, da se tu in tam sta odpirala ta dva izraza nove pogleda na ekonomsko politiko v politiko, kolikor se razlikuje od prejšnje smeri, izkristalizirala pa sta se polagoma v koherentno in sistematično izdelano koncepcijo ekonomske politike. Zmaga konservativcev v Angliji, se bolj pa zmaga republikancev v Ameriki, sta ustvarila možnost, da neoliberalistična koncepcija ne ostane samo ideološko-teoretična smer ekonomskega prizadevanja, temveč da se v jasnejših ali v kompromisnejših oblikah prenese tudi na ekonomsko stvarnost. Na pod navalom svetovne ekonomske krize v začetku tridesetih let, zlasti pa med in neposredno po drugi svet. vojni. Če pa danes ne govorimo o oživljanju liberalizma, temveč o neoliberalizmu, je to samo zaradi tega, ker se ob sodobnih pogojih ideologija zasebnega kapitalizma ne morejo odločiti, da bi se popolnoma odrekli uslugam države. Tudi ameriški republikanci, ki brez dvoma predstavljajo najbolj izrazite protagoniste nove politike, ne govorijo o definitivni odpravi državne intervencije. Na drugi strani pa država v ekonomskem programu republikancev dobiva drugačno vlogo kot v Rooseveltovi koncepciji, ki je v manjši ali večji meri predstavljala temelj ekonomske politike demokratov v vsej svoji dob. To je po naziranju Rooseveltove stuje država imela nalogo, da urejuje gospodarsko življenje ter da vodi aktivno politiko popolne zaposlenosti in gospodarskega razvoja, je to naziranje v koncepciji republikancev dobilo pasivno vlogo, ki naj pride do svoje

Južna Koreja se je razširila

Sing Man Ri bo skušal preprečiti razpravo o volitvah v vsej Koreji v OZN

Seul, 15. nov. (Reuter) Južno-korejske oblasti so prevzele upravno nadzorstvo nad ozemljem, ki je bilo doslej pod nadzorstvom ameriške vojske oz. združenega poveljstva. Novo ozemlje med 38. vzporednikom in demarkacijsko črto proti Severni Koreji obsega površino nekaj manj kot 6.000 kvadratnih kilometrov. Zvedelo se je, da bo južno-korejski predsednik Sing Man Ri skušal preprečiti razpravo v Združenih narodih o volitvah v vsej Koreji. Te dni bo poslal

volitve pod nadzorstvom OZN. Je vložilo 15 držav, katerih čete so sodelovale v korejski vojni.

Letalska proga Los Angeles-Kodanj

Los Angeles, 15. nov. (AFP) Davi ob 8. uri je z letališča v Los Angelesu odletelo prvo potniško letalo na novi letalski progi Los Angeles-Kodanj čez Severni tečaj. Letalo Viking-Royal je imelo 40 potnikov in 12 članov posadke. Nova letalska proga čez Arktik je dolga 9.350 km, potovanje pa bo trajalo 24 ur. Let med Los Angelesom in Kodanjem čez Severni tečaj bo trajal 7 ur manj oz. bo za 1.600 km krajši kot čez New York.

SIDNEY, 15. nov. (Reuter) Pristanški delavci Sidneya so sklenili, da bodo spet začeli delati. Stavkalo je 26.000 delavcev. Delavci so protestirali proti sklepu vlade, da smejo delavce najemati lastniki ladij in ne delavski sindikati.

LONDON, 15. nov. (AFP) Vodja britanskega imperialnega štaba maršal John Harding je odptel v Fajed v Egiptu na pregled britanskih oporišč. Obiskal bo tudi Irak in Jordan, pozneje pa tudi glavna mesta Pakistana in Indije.

RANGUN, 15. nov. (AFP) Kralj Kambodže Norodom Sihanouk je prispel danes iz Puom Pena v Rangun. Na povabilo burmanske vlade bo ostal tam teden dni.

DAMASK, 15. nov. (AFP) Danes so stavkali vsi bančni uradniki, ki zahtevajo zvišanje plač. Dostoj so v ta namen že večkrat stavkali.

ZASEDANJE OZN Pred nadaljevanjem razprave o atomski energiji

Danes odgovarja na govor Višinskega Cabot Lodge, jutri pa bo govoril britanski delegat Nutting

New York, 15. nov. (Reuter). Zastopnik ZDA bo odgovoril danes, ko bodo v političnem odboru OZN nadaljevali debato o atomski energiji, na kritike Sovjetske zveze k ameriškem predlogu o mirolnjubnem izkoriščanju atomske energije. Priča-kujejo, da bosta v imenu ameriške delegacije govorila član delegacije Jackson, ki je lani sodeloval pri ureditvi besedila prvotnega Eisenhowerjevega načrta o atomski energiji, ter vodja delegacije Cabot Lodge. Jackson bo podal prvi uradni komentar k nekaterim točkam naj-novejšega govora Višinskega, Cabot Lodge pa bo podrobneje obdelal ameriški načrt o ustanovitvi agencije za mirolnjubno izkoriščanje atomske energije.

Britanski delegat Anthony Nutting bo povedal stališče vlade Združenega kraljestva verjetno v terek. Medtem so delegati zahodnih držav večer proučili amandmaje, ki jih je predlagal Višinski v imenu sovjetske delegacije

Dve ameriški letali sta izginili

Norfolk, 15. nov. (Reuter). Zastopnik ameriške mornarice je sporočil danes, da sta večer izginili dve ameriški vojaški letali. Dvomotorno patrolno letalo s 5 člani posadke je padlo v Atlantski ocean, kakih 80 km jugovzhodno od Cherry Pointa v Severni Karolini. Tri ure pozneje je neko raketno letalo ameriške mornarice iskalo posadko izginulega letala, pa se ni vrnilo v svoje oporišče. Domnevajo, da je padlo v morje. Na kraj nesreče so poslali dva rušilca in dve patrolni letali, da bi rešili morda preživele člane posadke obeh letal.

Protikompromisu glede McCarthyja

»New York Herald Tribune« ostro napada senatorja iz Wisconsin

New York, 15. nov. (Tanjug) Današnji »New York Herald Tribune« je priobčil uvodnik, v katerem obsoja poskus, da bi zadevo z republikanskim senatorjem McCarthyjem rešili kompromisno, se pravi, da ga senat ne bi kaznoval, pač pa bi ie zahteval, da se McCarthy opraviči, senat pa bi mu samo dal ukor. Ljudje, ki

za odrom delajo za tako rešitev, piše časopis, se igrajo z ognjem in tvegajo, da bo ves senat v neugodnem in dvomljivem položaju. Znano je, da vodi prizadevanja za kompromisno rešitev McCarthyjevega primera vodja republikanske večine v senatu senator Knowland, katerega podpira nekaj senatorjev desnega krila republikanske stranke.

»New York Herald Tribune« meni, da se ti ljudje motijo če mislijo, da bodo s tem povečali soglasje v vrstah republikanske stranke. Takšna taktika bi ne le premagala republikance, pač pa bi tudi same njih ločila od naroda. Casopis ostro napada McCarthyja zaradi izjave, da je senatni pododbor pod vodstvom

Demanti v Indokini

Peking, 15. nov. (Nova Kijatska). Mednarodna komisija za nadzorstvo nad premirjem v Vietnamu je demantirala poročila, da bi bila dovolila francoskim bojnim ladjam vstop v ozemelske vode Severne Vietnam, kjer naj bi prevzele katoliške begunce. V sporočilu komisije je rečeno, da se to ni zgodilo, čeprav so francoski zastopniki za to prosil. Mednarodna komisija za nadzorstvo nad premirjem je, tako pravi sporočilo, v treh mesecih svojega dela sprejela vse sklepe soglasno in niti enkrat ni bilo potrebno glasovati.

Jošida na Havajih

Honolulu, 15. nov. (AP) Predsednik japonske vlade Sigeru Jošida je danes dopoldne prispel v Honolulu na Havajskih otokih. Nekaj časa bo ostal tam, nato pa bo odpotoval v Tokio. V ZDA je imel Jošida razgovore o gospodarski pomoči.

Široko protiofenzivo proti tistim državnim kapitalističnim nameram

široko protiofenzivo proti tistim državnim kapitalističnim nameram in ustanovam, ki so nastale in se razvijale v zadnjih dveh desetletjih. Teško bi bilo razložiti vse faktorje, ki so privedli do okrepitev zasebno-kapitalističnih tendenc ter zlasti do njenih nosilcev v Ameriki in Angliji. To bi zahtevalo globljo družbenopolitično analizo, ki pa presega okvir tega članka. Popolnoma jasno pa je, da je korejski spor odigral v vsem tem veliko, če že ne odločujočo vlogo. Politika intenzivne oborožitve, politika hladne vojne, vojna, ki je niso občutili povsod, vse to je idealno ustrezalo interesom zasebnega kapitala. Zasebnemu kapitalu ni bilo potrebno, da bi se zatekal k državnim intervencijam, ki je sicer namenjena ohraniti kapitalističnih odnošajev, a ima vendar pripravljene za kapital neprijetne omejitve ter odpira tudi razne možnosti, da se tu in tam uveljavijo napredne ekonomske in socialne ideje. V začetku korejskega spopada, zlasti pa v njegovi drugi fazi, ko je minil prvi val strahu pred razširjanjem vojne in je popustila mrzlca na blagovnem tržišču, je zasebni kapital občutil varnost pod nogami. Obširni programi oborožitve, preračunani za tri do štiri let, so odprli tržišču lepe perspektive in privatni kapital je to izkoristil za

Mednarodna dejavnost zasebnega kapitala

Mednarodna dejavnost zasebnega kapitala. Ker potrebujejo marsikaj iz tujine in ker imajo malo upanja na naglo rešitev problema mednarodnega finanstranja iz javnih virov, so mnoge nerazvite države prišle do tega, da s spremembo nacionalne zakonodaje omogočajo ugodnejše pogoje tujim investitorjem. Razširitev področja, na katerem se tujemu kapitalu dovoljuje plašna, kakor tudi liberalizacija predpisov glede dobička, obresti in zavarovanja v Turčiji, Boliviji, Peruju in nekaterih drugih državah, gotovo ni brez zveze z močnejšim prizadevanjem vodilnih zahodnih držav, da bi olzvele mednarodno dejavnost zasebnega kapitala. Na drugi strani se tudi veliki domači kapital, kolikor ga je že v nerazvitih državah, ravna po novem razvoju. Govor, ki ga je imel vodilni indijski industrijski človek, da bi močje zasebnemu svojega kongresa črne metalurgije, kaže, da tudi v Indiji zasebni kapital zahteva nov način odnošajev med zasebnim podjetništvom in državo. Taka je naglasna težnja več prispelov k gospodarstvenemu razvoju države, da so potrebni »določeni pogoji.« Predlagal bi, če je delal indijski magnat, da člani vlade in parlamenta neha jo vzbuja vta, da

energije, celo preden bi se začele pogajati s Sovjetsko zvezo. Istočasno je zahteval, naj bi bila mednarodna komisija neposredno pod nadzorstvom Varnostnega sveta, v katerem imajo velesile pravico veta, ne pa da bi razmerje do Združenih narodov uredile na način, ki je poldoben razmerju med OZN in specializiranimi agencijami OZN.

Kakor se je danes zvedelo, bodo zahodni predstavniki, ko bodo odgovarjali na sovjetske amandmaje, zahtevali od Višinskega pojasnilo k nekaterim njegovim izjavam zlasti še zato, ker ni povedal, če se bo Sovjetska zveza pridružila predlagani mednarodni agenciji, čeprav je dejal, da ZSSR v načelu podpira predlog za mednarodno sodelovanje pri izkoriščanju atomske energije v mirolnjubne namene.

O sovjetski noti

... Sovjetska vlada želi s svojim predlogom o sklicanju evropske varnostne konference preprečiti ratifikacijo pariških sporazumov. Rok za sklicanje od sovjetske vlade predlagane konference je prekratek, ker proces zmanjšanja napetosti v mednarodnih odnosih še ni tako napredoval, da bi bil njegov napredek v skladu z reševanjem posameznih političnih problemov. To velja zlasti za problem Nemčije in tudi sovjetska nota ne zanika dejstva, da mora biti v evropski varnostni sistem vključena suverenost obeh Nemčij...

Frankfurter Allgemeine

... Namen sovjetskega predloga je vzbujanje občutkov negotovosti v evropskih parlamentih pred ratifikacijo pariških sporazumov. Sovjetski predlog pa ni samo poskus, da se prepreči sprejem Zahodne Nemčije v Atlantski pakt, temveč je njegov namen tudi preodloženje dosedanje razdelitve Nemčije...

Frankfurter Rundschau

... Sovjetski predlog je propagandni manevar, ki pa ga je treba zelo resno vzeti. Sovjeti so se pomirili z družbenimi in političnimi ureditvami zahodne sveta in celo z Atlantskim paktom vztrajajo pa na tem, da ne bo formirana nemška oborožena sila, a če bi se to zgodilo, naj bi nemška združitve za dolgo ostala samo iluzija. Na drugi strani pa hočejo zahodne sile oborožiti Nemčijo in bo zaradi tega nemška združitve tudi za dolgo odložena. Hladna vojna je nekdanje Hitlerjeve nasprotnike pripeljala tako daleč, da hote ali nehoti uničiti demokratično npr. »skrajne« diehru (črno) Nemčijo. Zato imajo Nemci pravico zahtevati, naj se izkoristi vsaka možnost za razgovore o nemški združitvi...

LE FIGARO

... Sedenji sovjetski predlog se razlikuje od prejšnjih samo zaradi tega, ker ni bil poslan samo trem zahodnim silam, temveč vladam 23 evropskih držav. Razgovori z Moskvo so lahko sprejemljivi in celo zaželjeni šele po ratifikaciji pariških sporazumov...

COMBAT

... Če sovjetska vlada ne bo dobila pozitivnega odgovora na svojo noto o evropski varnostni konferenci, bo verjetno sklicala konferenco za vzhodne države ter bo to pomenilo sponovanje nekakšne »vzhodne atlantske zveze.« Ker je s sovjetskim predlogom omogočena pri evropski konferenci tudi udeležba Zahodne Nemčije, vlada na ta način priznala suverenost Zahodne Nemčije...

Franc-fireur

... Ni nobenega dvoma da hoče Moskva vplivati na francoske parlamentarne in na francosko javno mnenje...

MALI JODY

Po knjigi M. Kinnan Rawlingsove - Riše Miki Muster

430.

Jody je romal skozi gozdove proti severu. Hodil je nekako leseno, kakor da so na njem samo še noge žive. Komaj se je prebudil iz omedlevice, je zbežal od doma, ne da bi se še enkrat ozrl na mrtvega srnjaka. Samo proč se mu je mudilo. Zdaj je hodil, brez načrta, le od časa do časa so se mu utrjale pretrgane misli. V Boston pojde, k Oliverju. Ta ga vzame s seboj na morje. Tja more samo z ladjo. Zato mora najprej k reki. Domislil se je starega čolna, ki sta ga uporabljala z očetom. Z njim se odpelje do velikega jezera. Potlej že najde parnik, ki ga bo vzel na krov.

431.

Prišel je do potoka in se z nekaj prgišči odžejal. Lakote ni čutil, čeprav že dva dni ni skoraj ničesar zaužil. Nekaj časa je še počival in brodil po plitki vodi, nato pa je krenil dalje. Hodil je in hodil skozi sončno in cvetočo pomladno naravo, a ob pogledu nanjo ga je še huje stiskalo pri srcu, tako da je sklanjal glavo in upiral oči strmo v tla. Ni vedel, koliko časa je minilo, preden je prišel do reke, potlej pa je moral opraviti še dolgo pot po njenem bregu, da je prišel do čolna. Čoln je ležal v vodi in bil je videti napol razvaljen. A Jody ni omahoval.

432.

Z muko ga je potegnil na kopno, potem pa je izplaval vodo iz njega. Ugotovil je, da se je les zaradi dolgotrajnega namakanja napel in ni kazal hujših špranj. Samo skozi nekaj razpok in prednjem delu čolna je vdiral voda. Jody si je odtrgal rokave in srpace in s krpami zamažil poškodovana mesta. Z debela bližnje smreke je z žepnim nožem nastrgal še nekaj smole in z njo premazal zakrpane dele. Ko je še malo postopal naokrog, je odkril in travi nekakšno zasilno veslo, ki ga je bil iztesal slučajni brodnik. Zdaj je imel vse in odločno je potisnil čoln v vodo.

ŠE NEKAJ... S

GOLJUFJE ZA TRI MILIJONE DINARJEV Posledice pomanjkanja nadzorstva in evidence

Po zaslugi tajništva za notranje zadeve v Mariboru je bila odkrita skupina tatov in špekulantov kar se delovno, se razteza kar na tri okraje Maribor z okolico Slovenj Gradec in Ptuj. Med vsemi je bil najbolj »povojen« Jozef Kamerički, nakupovalec lesa v Delavniških železniških vozil »Boris Kidrič«.

Kamerički je nastopil službo v delavniških železniških vozilih leta 1949. Opazil je da je evidence nadzorstva pripeljali zalagani lesa in porabo materiala slaba, poleg tega pa je vedel da se v skladiščih ustvarjajo viski lesa in lesnega oglja. Prišel je na izvirno zamisel kako naj pridobi skladiščne za sodelovanje pri svojih umazanijah poslih. Prišel jim je posojati denar, ki mu ga niso mogli vrniti ter so raje pristali na sodelovanje. Tako je od njih dobival podatke o viskih. Kamerički je dobavljaj manj lesa, kakor je pisalo na prejemnih potrdilih, viske pa je prevzemal s tem, da so porabo materiala proizvedli večji. Skladiščnikom je kajpada plačeval vse usluge.

Kamerički si je pridobil vrsto ljudi med dobavljajci delavnic. Prvi, ki se je zapletel v te posle je bil poslovodja lesnega oddelka KZ Podoben primer se je zgodil v Lesni prevažala drezina, ki je last Delavnic, je P. na škodo za druge izplačeval prevoze ni si ta denar delil s Kameričkom. Leta 1950, mu je Kamerički priznal 20 kub. metrov hladovine peč, kakor v resnici — dobiček pa sta si razdelila.

V Vuhredu so mu dobavili 8 kub. metrov več lesa. Izkupilec zanj pa sta si razdelila on in tamkajšnji šef lesnega oddelka H. Vnak izmed njiju je dobil 80.000 din. Podoben primer se je zgodil pozneje, ko je priznal šetu lesnega oddelka KZ Radlje V. M. večjo količino in sta si razdelila 120.000 din v Prevaljah pa je potrdil 20 kub. metrov več.

V Jeseni leta 1952, je prišel Kamerički v Ptuj, kjer je dobil 80.000 din. Ker zmore žaga podjetja rezanja lesa le do debeline 50 cm, je pošiljal debelejšo hladovino v Hoče, Reko na Pohorju in Ptuj, kjer so bili upravniki žag njegovih stari znanci, F. F. v Hočah je pripeljal več hladovine, kakor ga je obremenil, tako, da je nastala škoda za Delavnice »Boris Kidrič« v višini 560.000 din. Podoben je napravil v Ptuj in na Reki, kjer mu je pomagal poslovodja žage KZ J. L. iz Reke je Kamerički med drugim prodal tudi 2 avtomobila rezanega lesa za 50.000 din. V želji, da bi dosegel na nedovolen način šim obilnejše zaslužke se je povezal z direktorjem podjetja »LES« iz Ptuja J. R. in sešom prodajnega oddelka tovarne poljedelskih strojev v Mariboru L. H. H. in Kamerički sta se dogovorila, da R. da mu lesa priznava več materiala, kakor pa ga bo dobavil. Zato sta mu obljubila podkupnino ter so od prikoljufanega dobička delili tako, da je dobil Kamerički 190.000 H. 100.000, R. pa 100.000 dinarjev.

V novembru 1953, se je ugotovilo da manjka R. 30 kub. metrov hrastovega lesa. Čeprav se je izgovarjal, so ga obremenili na osebni konto za 365.383 din. Prosil je Kameričkega in H. za pomoč. Kamerički mu je ustregel tako, da je H. pri dobavi lesa za Delavnice »Boris Kidrič« nalagal manj lesa na vagono. Tako je R. poleg vsot, ki jih je dal Kameričkom poveril 546.283 din. podjetje

»LES« pa je oškodoval skupno za 806.288 dinarjev.

Kamerički je špekuliral tudi z ogljem. S kmetom Rudolfom Damjanom iz Hoč sta na račun oglja poverila 22.900 din, ki sta si jih razdelila. Da bi čim več zaslužila, je Damjan pri oglednih zvojev ceno oglja in pridobil za svoje špekulacije vrsto »dobavitelj«.

Vsota poverila na škodo delavniških železniških vozil »Boris Kidrič« znaša skupno 3.250.000 din. Storiteli kaznivih dejanj, na čelu z Kameričkom, ki so povzročili tako veliko škodo skupnosti, bodo kmalu prišli pred sodišče. Na njihovo moralno pokvarjenost pa vsakakor kaže dejstvo, da oboje izmed njih ni prijavil pristojnim organom kaj se dogaja in kakšne mreže je razpredel Kamerički. To, da niso mogli vrniti denarja, kateremu jim je Kamerički posojal, gotov ni opravičilo. Delovni kolektiv delavnice »Boris Kidrič« zahteva zanje primerno kazno. — a. b.

Nepopravljiv vlomilek

Sredi meseca oktobra so pripili v Ljubljani K. A., ki se je potikal obok brez dela. Za od avgusta, ko je prišel iz zapora, je prenočeval na železniški postaji in po vagonih ter se pozno ponoči potikal po mestu. To potikanje

KOLEBAR

Torek, 16. novembra: Jerica

Na današnji dan leta 1887 je umrl slovenski pisatelj Fran Levstik. Njegovo delo je velikega pomena za razvoj slovenskega slovnstva. Levstik je pisal lirsko in epske pesmi, v zadnjih letih pa se je posvetil otroški poeziji. Med pripovednimi spisi je najbolj znamenit njegov »Martin Krpan«, s katerim je praktično pokazal to, kar je uveljavil v jezikovno-kritičnem spisu »Poptovanje od Litije do Catežas«. Ta spisa in spisa »Napak slovenskega pisarja« sta močno vplivala na razvoj slovenskega slovnstva. Levstikov literarni nazor sloni na načelu, naj slovenski pisatelj piše iz ljubezni za ljudstvo. To načelo je sam uveljavil v svojih delih in z njim je pokazal pot tudi mlajšemu pisateljskemu rodu, Zlati Josip Jurčiču.

16. novembra 1942 so prišli štajerski partizani po bitki pri Dobrovljah drugič na Korosko.

Na današnji dan leta 1943 so partizani vrdli v tovarno pletenin v Jarsah pri Mengšu in zaplenili mnogo blaga.

Leta 1944 pa se je na današnji dan začel L. kongres Antifasistične mladine Srbije. Srbska narodna mladina iz vseh krajev je na tem kongresu pregledala uspehe in si postavila nove naloge za končni poraz sovražnika. Zbor vseh rezervnih oficirjev terena Trnovo (bivši tereni Trnovo, Kozelj, Krakovo in del Mirja) bo v četrtek, 18. t. m. ob 20. uri v Srednji tehnični šoli, glavni vhod II. nadstropje. Udeležba za vse obvezna.

Jesenice za Praznik republike

Letos so se na Jesenicah že zgodaj začeli pripravljati za praznik republike. Vse organizacije so že izdelale programe in pristopile k delu.

Posebno so poživili dele v železnici, kjer gradijo novo napravo. Take hočejo na Javorniku do praznika republike dokončati veliko krožno peč »Ignis«, ki je nujno potrebna za izboljšanje in nemoteno obratovanje valjarne težke proge. Ta peč bo nadomestila dve talni žarni peči, ki ju morajo odstraniti zaradi modernizacije in povečave valjarne tanke pločevine. Nova krožna žarilna peč »Ignis« bo enaka oni, ki je začela obratovati lanske leto. Peč bo izdelana doma in jo bodo montirali in gradili domači strokovnjaki, le nekaj najnujnejše armature bodo dobili iz inozemstva. Na Jesenicah zaključujejo

montažna dela na novi veliki lopi jeklarne, ki bo podaljšana za 60 metrov. Na sam dan republike bodo izročili in obratovanje tudi vseh vseh rezervnih oficirjev terena Trnovo (bivši tereni Trnovo, Kozelj, Krakovo in del Mirja) bo v četrtek, 18. t. m. ob 20. uri v Srednji tehnični šoli, glavni vhod II. nadstropje. Udeležba za vse obvezna.

Za praznik republike se pripravljajo na Jesenicah tudi vse družbene organizacije, predvsem DDP »Svoboda«, kateri je dal ljudski odbor mestno občino 300.000 din subvencije. Štiri »Svobode«, ki delujejo na Jesenicah, pripravljajo vsaka zase bogat kulturni program. Za praznik republike se pripravljata tudi »Partizan«, ki bo priredil skupno »Svobodo« in drugi mlavnostni akademijo.

mu je porodilo misel na vlogo. Za te akcije si je pripravil večje število ključev in velik vitih in začel...

Kot je priznal, je prve dni oktobra vladil v garderobno omaro nekoga natakarka v devetem nadstropju Nebočičnika. Ondesnel mu je biluzo in manjšo vsoto denarja. Potem je vladil v skladišče trgovine »Sišenski vrh«, kjer se mu je v ključavnici ziomil ključ. Poskusil je še priti v prodajalno sadja na Masarykovi in Prešernovi cesti, v restavracijo »Leva«, pekarstvo na vogalu Rimske ceste in drugam. Izpod glave dremajočega neznanca v čakalnici na železniški postaji je ukradel aktovko s ključavnico. Vse, kar je ukradel, je prodal.

Ko je bil prvič pred sodiščem, ga je sodišče obsodilo na pogojno kazen z namenom, da bo to vzgledno vplivalo nanj. Toda kazna na njega ni vplivala vzgledno. Sedaj bo imel pred sodiščem težji položaj.

Ce ni v družini dobre vzgoje

Pred dnevi so varnostni organi v Sežani aretirali K. B. iz Rudnika pri Ljubljani, ko je hotel pobežniti čez mejo. Ker je obljubil da tega ne bo več storil, je bil vrnjen materi. En njej pa je ostal le nekaj dni, ko se je sam podal na pot. Ker ni imel denarja za vlak, je pred šolsko polikliniko na Askerčevih cestih ukradel kolo in se z njim odpravil proti državi. Tudi so ga spili zasačili in poslali nazaj v Ljubljano.

Mladega K. B. ni k temu deljnuju silila kakšna posebna potreba, temveč ga je na kriva pota pripeljala slaba vzgoja, ki jo je bil očevara v knjugi svojih družine. Oče zanj ni skrbel, ker se je sam ukvarjal z raznimi kaznivimi dejanji, zaradi katerih je v zapozoru.

Odbor združenja gradbenikov sporoča, da bo redna letna skupščina gradbenikov dne 17. XI. 1954 ob 19.30 v predavalnici na Grabnu.

Cvetka Součková in Dušan Popovič, nagradjena s prvima nagradama na mednarodnih tekmovalnih v Monakovem odn. Zvezne koncertira, v petek, 19. novembra v Kraganjah, družino virju Pavel Sivc. Cene od 150 din navzdol, abonenti modrega abonmaja imajo znaten popust.

Vsak lahko obišče pedikerja, da odpravi kurja očesa in trdo kožo vrščenih nohtov v meso. — Cena 50 din. — Kopalnice, Miklošičeva 20.

Kuturno-prosvetno društvo »Slovenski dom« v Zagrebu proslavi 17. sredo, dne 17. novembra 1954, ob 20. uri v svojih društvenih prostorih Zagreb, Masarykova ul. 13 — STODESET letnico rojstva goriskega slavca, pesnika planin in domovine, Simona Gregorčiča.

»O življenju in delu pesnika Simona Gregorčiča govori univ. prof. dr. Fran Petrič, sledijo deklaracije pesnikovih pesmi, a mešani pevski zbor društva zapoje nekaj Gregorčičevih pesmi. Vse častice in prijatelje neumrlega pesnika vjudno vabimo. — Vstop prost. — Odbor.

Redni študentje in absolventi iz leta 1953 v 1954 vsi na volitve v organe družbenega upravljanja Univerze! Volitve bodo v petek, 19. t. m. od 8. do 14. ure na pristojnih fakultetah. Z volitvami boste dokazali zanimanje za univerzitetne probleme. — Univerzitetni odbor ZSJ.

SVETZE MORSKE RIBE v vseh poslovalnicah.

Oglejte si razstavo šolskih del študentov arhitekture. Graben, Cojzova 5, prtiličje.

Res odlično sredstvo za čiščenje stedinikov je kromov prašek. Polira kovinske dele tako, da z najmanjšim trudom imas vedno vzorno čist stedinik.

KROSAN je edno zanesljivo sredstvo, ki prepreči gnitje krompirja. Dobi se v zadržanju, semenarnah, drogerijah itd.

»JELA« sol za kovanje izdelana iz najboljših surovin, je enakovredna kopalnim solem svetovnega slovnstva. Osvežuje, krepi živce in dezinficira.

GOSADOV »Planinski čaj« je priznana dobra pijača in najboljšo okrepilo v hladnih zimskih dnevih.

Ne pozabite, da so

kozmetični izdelki najboljši, zato zahtevajte tudi VI namo znamko NARTA

GLEDALIŠČ

DRAMA - LJUBLJANA

Torek, 16. nov. zaprt.

Sreda, 17. nov. ob 20: Irwin Shaw: Dobri ljudje, Abonma D.

Četrtek, 18. nov. ob 20: Rostand: Cyrano de Bergerac, Abonma K.

Petek, 19. nov. ob 15.30: Goldoni: Lažnik, Abonma Petek II populadanski, dramski.

ob 20: Goldoni: Lažnik, Abonma C.

Sobota, 20. nov. ob 20: Goldoni: Lažnik, Izven in za podeželje.

Nedelja, 21. nov. ob 20: Goldoni: Lažnik, Izven in za podeželje.

OPERA

Torek, 16. nov. zaprt.

Sreda, 17. nov. ob 19.30: Hristič: Ohridska legenda, Abonma red G.

Četrtek, 18. nov. ob 19.30: Gounod: Faust, Abonma red U.

Petek, 19. nov. ob 15: Verdi: Rigoldino, Zaključena predstava za valjevste šole Ljubljana.

Sobota, 20. nov. ob 19.30: Musorgski: Soročinski sejem, Abonma red E.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE - LJUBLJANA

Mestni dom

SREDA, 17. nov. ob 20: F. Žižek: »Miklova Zala«, ljudska igra z godbo, petjem in plesom, izven, Zala — B. Ovseceva, Almirna — M. Strukljev.

SOBOTA, 20. nov.: Spicar — Piši: »Naj bo stara ali pa mlada«, spevolgra, red B., vstopnice so

OGLAŠUJE V »SLOVENSKEM POROČEVALCU«

Zadružno podjetje za uvoz in izvoz »FRUCTUS« - KOPER

razpisuje mesto SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJE in POMOŽNEGA KNJIGOVODJE (saldakontista)

Nastop takoj. — Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in vseh ostalih podatkov pošljite na upravo podjetja.

ZAHVALE

Ob nenadni izgubi mojega ljubega moža, dobrega očeta, sina, strica in svaka

JOZETA JAGRA bivšega mesarskega mojstra se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam pomagali v tej uri ter ga v tako obilnem številu spremenili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje in z nami soustvarjali. Hvala še duhovnikom ter pevskemu zboru Sentvid za njegove žalostinke.

Zalujoča žena, otroci, mati in ostali sorodniki.

Industrijsko podjetje »Salvetti«, Piran, išče FINANČNEGA KNJIGOVODJO bilancista. Plača po dogovoru. — Stanovanje samsko ali družinsko preskrbljeno. — Nastop po možnosti takoj. Pismene ponudbe pošljite na »Salvetti«, Piran

Dotrpela je naša skrbna, dobra mama, stara mama, tašča, teta

FRANJA KAČIČ bivša gostilničarka »Pri rač«

Pogreb drage mame bo v sredo 17. t. m. ob 15.30 iz Andrejeve mrliške vežice na Zalah. Ljubljana, dne 15. novembra 1954.

Zalujoči: hčerka Milka por. Vrhovec, zet Milan, snahi Rada in Vida, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Izgubili smo našo ljubo mamico, prababico in sestro, gospo

OLGO KAJFEŽ roj. LAH

Pogreb drage pokojnice bo danes, 16. XI, ob 16. uri popoldne iz Nikolajev mrliške veže na Zalah. Ljubljana, Martigny, Lož.

Zalujoči: hčerka Olga Medica ter rodbine Medica, Janežič, Vallentschag, Lah.

RAZPIS

Splošna bolnišnica v Mariboru razpisuje po sklopu upravnega odbora mesto zdravnika dermatologoserologa ali zdravnika za specializacijo iz dermatovenerologije-serologije. Pismene ponudbe pošljite do 30. novembra 1954 na upravo Splošne bolnišnice v Mariboru, Tržaška cesta 13.

RAZPIS

Upravni odbor kmetijske zadruge Motnik, razpisuje mesto upravnika kmetijske zadruge z naslednjimi pogoji: Kmetijski tehnik ali oseba z večletno prakso v vodenju kmetijskih gospodarskih organizacij ali ustanov. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom dostaviti do 1. dec. 1954 na naslov: Kmetijska zadruga Motnik, p. Motnik.

MALI OGLASI

PODJETJE LESNE INDUSTRIJE »GRMEČ« v Dvurnu potrebuje več gospodarstvenikov, znanstvenih in strokovnih kadrov, ki bi se ukvarjali s posredovanjem in pravnega referenta. Prednost imajo z daljšo prakso. Plača po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno. Ponudbe sprejema direktorja podjetja do 30. nov. 1954. 18961-1

18-LETNI FANT z nedokončanim 5. razredom višje gimnazije išče zaposlitev. Ponudbe pod »Mala matura« v ogl. odd. 18961-1

MODISTINJO, prvotno samostojno moč sprejeme v stalno zaposlitev salon »Julij Klopič«, Miklošičeva 34. 18951-1

SAMOSTOJNO KNJIGOVODJO z daljšo prakso išče Mizarstvo podjetje Grosuplje. 18765-1

POSTREZNIKO trikrat tedensko 18tem. Kajfež, Tržaška 14a. 18953-3

FRUSKOGORSKA VINA in žganja kupimo od hitrov naprave pri »Zmajevac«, Celovška 95. Uprava 18923-4

PIANINO v dobro ohranjenem stanju kupimo. Ponudbe na TVD Partizan, Javornik. 18916-5

AVTOMATSKO TEHNIČNO od 50 do 200 kg kupimo. Naslov SP Celje. 18919-5

ODDAMO odtroma zamenjamo dva pisarniška lokala za manjšega v območju Spodnje Šiške. Informacije na tel. 20-945. 18959-6

DVODRUŽINSKO enonadstropno hišo, primerno tudi za obrtnika, v lepi vasi na Dravskem polju, 2 km od postaje, predem. Ponudbe na upravo Poročevalca, Maribor pod »900.000«. 18959-7

LOKAL tudi na dvorišču za delavnico. Pomoč pod »Lokal - nagrada«. v oglašnem odd. 18943-8

MLADA USLUŽBENKA išče opremljeno sobo. Za uslugo nemagan v gospodinjstvu. Pomoč pod »Mlarna« v ogl. oddelku. 18944-9

VELIKO dvoosobno stanovanje z vrtem in Portoroče, eventualno tudi službo knjigovodje, zamenjaj za odgovarjajočo v Ljubljani. Obratite se na: Vera Nikolič, Portoroč 203 ali Jovana Nikolič, Ljubljana, Kolodvorska 22-III. 18948-9

MLADENIČ z dežele muči nagrado v naravnih, čistih, ki mu preskrbi ali odstopej sobo. Pomoč pod »Ogl. odd.« v oglašnem odd. 18954-9

MALA ČRNA AKTOVEKA z naročili v map, izgubljena 12. t. m. naj se odda proti nagradi. Zlatarna, Selemburgova 6. 18955-10

SLOVENEK iz Zagreba, trgovske izobražen, muči svoje usluge - varni ali podjetju za potrebo intervencije pri oblasteh, konzulatih, borzi. Ponudbe v oglašnem odd. pod »Slovenec«. 18907-2

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

SLOVENEK iz Zagreba, trgovske izobražen, muči svoje usluge - varni ali podjetju za potrebo intervencije pri oblasteh, konzulatih, borzi. Ponudbe v oglašnem odd. pod »Slovenec«. 18907-2

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

TRICIKEL za prevoz blaga, nesilnosti 300 kg, ali tudi več. Ponudbe na trgovsko podjetje »Drogerija«, Ljubljana, Mestni trg 22. 18956-5

»Oprostite, če vas motim! Hotel sem preplavati Rokavski preliv...«

KINO

Z zasedanja v Šoštanju

Dobra polovica knjigovodij zagrešila finančne prekrške — Visoke marže v trgovini — 200.000 din zaslužka v štirih mesecih — Manipulacije v okrajni gozdni upravi

Na dnevnem redu četrtkovne seje obeh zborov okrajnega ljudskega odbora Šoštanj so bila poročila finančne in tržne inspekcije ter posebne komisije o delu Sveta za gospodarstvo in gozdno upravo.

Iz poročila finančne inspekcije je bilo razvidno, da je delo te inspekcije prav obširno, saj spada v njen delokrog 247 podjetij in nad 8000 zaposlenih v privatnega sektorja. Od obstoja (lani oktobra) do danes je inspekcija opravila 113 pregledov in izdala odločb za naknadna plačila neodvedenih denarnih obveznosti do družbe v znesku nad 20 milijonov dinarjev. Večji del je odpadel na prometni davek, namreč 14,5 milijonov dinarjev. Nekatera podjetja so si izplačevala večje plače, čeprav niso bila upravičena. Tako je tovarna usnja v Rečici ob Savinji vnesla v plačilni seznam 125-odstotne plače, čeprav je bila upravičena le na 80%. Za to dejanje se bodo odgovorni uslužbenci zagovarjali pred sodiščem.

Finančno poslovanje pri kmetijskih združenjih ni zadovoljivo, v glavnem po krivdi slabega kadra. Zadruga izkazuje doslej že nad 3 milijone dinarjev primanjkljaja, čeprav se vedno vse ni bilo pregledane. V industriji je s kadrom precej boljše, vendar je tu zaradi manjših finančnih prekrškov dobra polovica vseh knjigovodij v postopku za kaznovanje.

Pri formiranju cen v trgovini in gostinstvu je inspekcija ugotovila visoke marže in s tem v zvezi tudi neupravičeno visoke cene. Tako je imela kmetijska zadruga Lokovica v

Šoštanju pri tekstilnem blagu maržo 11,3%, pri sadju in zelenjavi pa povprečno 14,6%; kmetijska zadruga v Solčavi 9,2%, oziroma 13,4%; občinska trgovina v Lučah 10,8 odstotkov, oziroma (na sadje in zelenjavo) celo 25,2%. Visoko maržo so utemeljevali z visokim kalom, vendar to ne drži. Težava je v tem, da za višino marže ni nobenih predpisov in je zato težko kvalificirati takšna početja kot prekrške.

Posebej je bilo omenjeno, da so se precej podražili meso in mesni izdelki. Nič čudnega! Okrajna klavnicna v Šoštanju je na primer v svoji mesnici prodajalcu dovolila 4 odstotke od prodajne cene in tako je ta v štirih mesecih zaslužil nad 200.000 din.

O delu Sveta za gospodarstvo in uprave za gozdarstvo je poročala posebna komisija. Gozdna uprava v Šoštanju je potrebovala za svoje potrebe poseben avto. Kupila ga je za

ceno, ki je znašala na prvem računu 550.000 din, drugi račun, ki je bil izstavljen, pa se je glasil na znesek 1.050.000 din. V resnici je stal avto 4 milijone 100.000 din. Račune so ponaredili, da bi se izognili plačilu visokega prometnega davka. Ker niso mogli drugače priti do sredstev za izplačilo, so si ustanovili črn fond, ki so ga formalno s ponarejenimi plačilnimi listinami. Tako je odvedla gozdna uprava samo 2 milijona, namesto 16 milijonov dinarjev davka. S to manipulacijo pa so se okoristili tudi posamezniki, in sicer z več 100.000 dinarji.

Navzoči ljudski odborniki so v razpravi ugotovili, da je takih nerodnosti, oziroma kriminalnih dejanj, kakor sta jih navedli inspekcijska služba in posebna komisija, kriva malomarnost vodilnih ljudi v gospodarskih organizacijah, pa tudi dejstvo, da ni dovolj sposobnega kadra, ki bi mogel sproti zasledovati take pojave. Kriminalni pri okrajni gozdni upravi so ostro in z ogorčenjem obsodili ter zahtevali, da se v bodoče ne sme ponoviti.

Obračun ravenskih železarjev

Šoštanj, 12. nov. Ravenski železarji so na sedmem zasedanju delavskega sveta podali obračun svojega dela v tretjem tromesečju letošnjega leta. Predsednik upravnega odbora tov. Janez Znidar je v svojem obširnem poročilu orisal uspeh podjetja v tem obdobju. Železarna se je posebej odlikovala v povečanju proizvodnje, zmanjšanju izmečka in zboljšanju družbene standarda. Tako so v tem obdobju nadaljevali delo na štirih četvrtkih, na hotelnem traktu na Čečovu ter pri ureditvi kanalizacije v naselju. Znidar je dejal, da so ravenski železarji zainteresirali pristojne zvezne in republiške organe za gradnjo nove valjarne. Železarna je letos tudi prvič navezala stike s tujino in prodala v Brazilijo 45 ton svojih izdelkov. Za izpolnitev znanja delavcev in uslužbencev so organizirali več tečajev, strojevodnega, žerjavovodnega, tečaj PLZ, reševalni tečaj in tečaj za visoko kvalificirane delavce. Na zasedanju so sklenili, naj podjetje iz ostanka plačnega sklada dodatno izplača 50% mesečne plače po osnovnih tarifnih postavkah.

Med ženskami posamezno je Wertlova premagala svoj rojakinja Staffeiner, v mešanji parih pa sta Harangozo in Hotevje (Avstrija) v finalu premagali jugoslovansko avstrijsko par Döllnar-Wertl 3:2 (21:14, 23:25, 21:16, 19:21, 24:22).

V finalu za moške posamezno je Harangozo dobil dvojbo z Döllnarjem 4:1 (21:16, 15:21, 21:17 in 21:11). V igri dvojbo sta Döllnar in Harangozo premagala avstrijski par Binder-Wegrath 3:0 (21:15, 21:17, 21:18).

Šport

Harangozo-Ogimura 3:2 v Avstriji

Innsbruck, 15. nov. Jugoslovanski prvak v namiznem tenisu Vilim Harangozo je uvrščen na velikem mednarodnem turnirju dosegel svoj največji življenjski uspeh, ko je v polfinalu premagal svetovnega prvaka Japonca Oginuro 3:2 (14:21, 21:23, 21:19, 21:18, 21:11). Po prvih dveh nizih se je jugoslovanski prvak znašel kljub ubijajočim napadom silnega Japonca in je nato odigral svojo najlepšo partijo v življenju ter brez velikega napora uklonil tega odličnega zastopnika svetovnega namiznega tenisa. V drugi polfinalni tekmi je Jugoslovian Döllnar po pričakovanju brez težav ugnal mladega avstrijskega igralca Repuliska 3:0 (21:6, 21:10, 21:15).

Do je isti Ogimura, ki igra dretil oh 20 na Taboru skupno s Harangozom, ki je sedaj v odlični formi, in Vogrinem. To bo po dolgem spet ena senzacionalnih sportnih prireditvev v Ljubljani.

Na dnevni red četrtkovne seje obeh zborov okrajnega ljudskega odbora Šoštanj so bila poročila finančne in tržne inspekcije ter posebne komisije o delu Sveta za gospodarstvo in gozdno upravo.

Tudi v osnovne šole kvaliteten pouk telovadbe

V večini naših osnovnih šol so že uvedene tri ure (tedensko) pouka telesne vzgoje. To je razveseljuje učitelje, saj je pri vsej telesnovzgojni dejavnosti najpomembnejše načrtno delo s plinirji. Pri treh urah tedensko pa mora biti pouk že bolj načrten, delo pedagoga mora temeljiti na vnaprej določenem smotru, vzgojnem, zdravstvenem in razumskem. Da se vse to doseže, mora imeti učitelj dosti strokovnega znanja, tembolj, ker na mnogih šolah se nimamo ustreznih naprav, igrišč, telovadnic in orodja.

Prav bi bilo, da bi podobne tečaje OBISKALI VSI mlajši učitelji in učiteljice vse Slovenije, saj dosedanja absolventi soglasno zatrjujejo, da so v tečaju veliko pridobili in je sedaj njihovo delo z učenci uspešnejše. Sedaj takšni tečaji bodo v celoti rešili vprašanja telesne vzgoje v osnovni šoli. Na učiteljskih bi treba temu predmetu posvetiti še več pozornosti in tudi časa, a razen tega storiš vse, kar je v tvoji moči, da učence in igrišča. Predvsem pa bo treba enkrat za vselej prenehati s prakso, da se dopušča gradnja novih, sicer modernih urejenih šol brez telovadnic.

ZAČETEK SVETOVNEGA PRVENSTVA V STRELJANJU

Karakas, 15. nov. Predsednik venezuelske republike Marcos Perez Juenez je v nedeljo v Karakasu odprl 36. svetovno prvenstvo v streljanju, na katerem sodeluje okrog 600 strelcev iz 30 držav.

Ker je številno udeležencev tako veliko, se je moralo tekmovanje začeti že v soboto. Streljali so s puško najnovejšega kalibra (22 mm) za enški pokal. Najboljše izide so dosegli na 100 m ruski strelci Itkis (597), Pereberin (593), Bogdanov in Lušin (591), Grunig (Svica — 591), Ionen (Finska — 586) itd. V streljanju na 50 m z enačkan orožjem so do zdaj dosegli največ krogov: Sovolov (SZ — 397), Zavalde (Filipini), Right (ZDA), Peysle (Filipini) po 396 krogov itd.

Koroška smučarska podzveza na novi poti

Zadnje nedeljo so se zbrali na Ravnan zastopniki smučarskih društev in Partizana na skupščini smučarske podzveze. V obsevnem dnevnem redu so obdelali celo vrsto vprašanj. Predsednik podzveze, Klemenčič, je uvodoma dejal, da je organizacija v celoti opravila obstoje. Res je, dolga vrsta tekmovalcev in tečajev, ki so bila izvedena lansko zimo, dokazujejo veliko delavnost smučarjev v tem delu naše republike.

V celotni, mežski dolini, ki se vsi bolj razvija, sirtveno in industrijsko središče, so pogojji za smučanje izredno dobri. Povsod so najboljše snežne razmere, ustrezni bregovi za alpske panoge in prav tako tudi tereni za take. V celotni dolini, ki se vsi bolj razvija, sirtveno in industrijsko središče, so pogojji za smučanje izredno dobri. Povsod so najboljše snežne razmere, ustrezni bregovi za alpske panoge in prav tako tudi tereni za take. V celotni dolini, ki se vsi bolj razvija, sirtveno in industrijsko središče, so pogojji za smučanje izredno dobri. Povsod so najboljše snežne razmere, ustrezni bregovi za alpske panoge in prav tako tudi tereni za take.

ELEMENTARNE IGRE

Te so namreč v osnovni šoli zelo pomembno vadbeno gradivo, ne samo za otroke, ampak tudi za mlajše učitelje in učiteljice vse Slovenije, saj dosedanja absolventi soglasno zatrjujejo, da so v tečaju veliko pridobili in je sedaj njihovo delo z učenci uspešnejše. Sedaj takšni tečaji bodo v celoti rešili vprašanja telesne vzgoje v osnovni šoli. Na učiteljskih bi treba temu predmetu posvetiti še več pozornosti in tudi časa, a razen tega storiš vse, kar je v tvoji moči, da učence in igrišča. Predvsem pa bo treba enkrat za vselej prenehati s prakso, da se dopušča gradnja novih, sicer modernih urejenih šol brez telovadnic.

Najbolj množično tekmovanje po osvoboditvi

Okrajni sindikalni svet je priredil v počastitev dneva republike množično tekmovanje v streljanju, na katerem sodeluje nad 1.600 članov sindikalnih podružnic Ljubljana — okolica.

V nedeljo dopoldne je na strelišču ob Došenjski cesti nastopilo 1.100 delavcev, večerj in danes pa se jim je pridružil še okoli 600 tekmuječih.

Moštv tekmujejo za nagrade Okrajnega sindikalnega sveta, svoje prispevke pa bodo dali tudi mestni sindikalni odbori.

Samo sto Nemcev pojde v Melbourne

Tudi dni so pri olimpijskem odboru Nemčije razpravljali o udeležbi nemških športnikov na prihodnjem olimpijskem igrah v Avstraliji. Te namene so za letošnji ameriški kongres 8 milijonov nemških mark, predsednik odbora stari v. Heit pa je izrazil upanje, da bo v prihodnji sezoni organiziran še posebej za olimpijske igre v Cortina prinesel še nadaljnja sredstva za financiranje nemške olimpijske odprave. Tak dan bodo priredili tudi še poleti 1956, kajti prihodnja letna olimpiada bo zaradi zmanjšane leta prejšnjega letošnja šele konec novembra in v začetku decembra.

Izbrali športnikov za to daljnjo olimpiado bo pri Nemcih zaradi velikih stroškov zelo stroga. Z omejitvami udeležencev bo uvedena posebna komisija treh strokovnjakov, ki bo novembra 1955 sama odšla v Melbourne, druga pa na priporočilo prihodnjih zimskih olimpijskih iger v Cortini d'Ampezzo, da na krajih samih prouči možnosti čim cenejšega prebivanja.

Najsi bo kakor koli in ne glede na to, kako se bo dal izpolniti seštev za zbiranje potrebnih sredstev za to mednarodno športno manifestacijo, je že danes nezgodno, da v Avstralijo klub temu, da se šport v Zahodni Nemčiji silno hitro širi in tudi kvaliteten dviga, ne bo moglo potovati več kakor 160 članov, in sicer atletov in voditeljev skupno.

Čejski smučarji v slalomu na suhem

Čejski smučarji v slalomu na suhem. Smučarsko društvo Celje je minulo nedeljo pripravilo za svoje člane, mladince in članice prvo tekmovanje v slalomu na suhem. Na standardni progi pri Čejski koči je na 500 m dolgi progi med člani zmagal Janko Ostina pred svojim bratrom Ernestom Stoklomanom. Med mladinci je bil najhitrejši Kovačič pred Ajdicem ter Zadravcem. Med članicami pa je odnesla prvo mesto tekačica Belajeva.

Beograjski košarkarji so končali turnejo po Franciji

Beograjski košarkarji so končali turnejo po Franciji še v dveh zmaganih, in sicer nad reprezentanco Marseillea s 93:4 in reprezentanco Avignona z 90:44. Občinstvo je bilo navdušeno nad tema dvema gramama jugoslovanskih košarkarjev.

Pripadniki JLA tekmujejo

V ljubljanski garniziji je že predeljena, da njeni pripadniki pred dnevom JLA tekmujejo v različnih sportnih panogah. Tudi letos so začeli obsejne priprave za 22. december. Med drugim bo n. pr. ekipno prvenstvo v šahu 19. decembra v Domu JLA v Ljubljani, kjer bo tudi namizno teniški turnir. Zmagovalec v vseh disciplinah bo dobil častni naslov »Prvak garnizije za leto 1954«.

Ena izmed prvih prireditvev je bila v nedeljo dopoldne v Tivoliju, kjer so se pripadniki armade pomerili v krosu. Sodelovali so najboljši ekipe (Borac, Udarnik, Turistični itd.). Na cilj je prvi prispel voljak Dušan Veber (Borac). Najboljša ekipa je Udarnik, ki je dobila pokal, darilo Slove-nijasport v trajno last. (8)

V Celju namesto nekaj gostiln-trgovine s sadjem in zelenjavo

Metki ter pri Turški mački preduredili v trgovine s sadjem in zelenjavo. Te trgovine bi vodilo trgovsko podjetje okrajne zadružne zveze; z njimi pa bi sedanje trgovsko podjetje Povrtina dobilo prepotrebno konkurenco.

Člani sveta za gospodarstvo so nadalje sprejeli sklep, da naj bi gostinske prostore pri Miklavžu in na Dolgem polju (sedaj zaprte gostilne) dobil mestni Projektivni biro, kjer bi uredil svoje pisarne, ki jih ima zaenkrat v stanovanjskih prostorih. Prostorji zaprte točilnice Halužan, prav tako na Dolgem polju, pa naj bi služili bodoči prodajalni mleka. Dosedanji mlekarstvo pa bi preuredili v trgovino s sadjem in zelenjavo, ki jo na tem področju mesta močno pogrešajo.

Zlasti na pobudo predsednika okrajnega sindikalnega sveta tov. Medveda je svet za gospodarstvo sprejel sklep, da se v bližini zasebnih gostiln pri Vovku na Mariborski cesti ter pri Ušaj v Skalni kleti uredita delavski kuhinji, Delavska kuhinja pri Skalni kleti, ki bi jo upravljali kolektiv »Betonas«, bi bila odprtega tipa in bi torej služila tudi potrebam tamošnjih prebivalcev. V njej bi se točila tudi pijata.

Razen tega pa bosta v Celju le odprti še dve gostilni, oziroma prodajalni vin. Tako bo gostilno na Ljubljanski cesti, bivši Sirše, odprla Vinarska zadruga iz Kostanjevice na Krki. Na Trgu mučenikov pa bo prodajalno vin odprlo podjetje »Fruškogorski bisere«.

IZ RADENCEV

Pred nekaj dnevi je bila v Radencih sektorska konferenca prosvetnih društev iz Murščka, Kapelje, Janzeve vrha in Radencev, ki so se je udeležili predsedniki, tajniki in vodje odsekov. Na njej so sklenili, da bodo zlasti poživili delo pevskih zborov in igralnih skupin. Za Kapeljo so novi pevovodja pritegnili k sodelovanju precej novih moči. Dobro uspevata tudi pevška zbor iz Murščka in Radencev, kjer imajo kar tri, ki bodo skupno nastopili na dan republike. Tu pripravila dramski odsek igr. v Ljubljano jo dajmo, v Murščku pa »Planinsko rožico«. Ika

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI

Do 29. novembra bo dala ZB prekoptati pet borcev, ki so pokopani v Gorenju in jih položili v skupni grob. Do 29. novembra bo hodnjega leta pa bodo prekoptali tudi Jožeta Letonja, ki počiva sedaj v Radmirju in ki bo v kratkem verjetno proglašen za narodnega heroja. Upajo tudi, da bodo lahko prekoptali še njegovega brata Vlado, ki je padel v bližini Železne Kaple na Koroškem. Odbor ZB bo v kratkem pozval tudi vse tiste, ki imajo pojode, da naj se vpišejo v Zvezo borcev. K. Z.

IZ CELJA

V Celju je bilo od 2. do 6. novembra rojenih 41 dečkov in 23 deklic. Poroke so bile 9 in umrle so 3 osebe. V okraju Celje je bilo od 2. do 9. novembra rojenih 9 dečkov in 14 deklic, porok je bilo 15, smrtnih primerov pa 16.

Te dni so med zgradbo »Agroservis« in bodočo vajensko šolo na Ljubljanski cesti začeli kopati temelje za večnadstropno hišo, ki jo gradi gozdno gospodarstvo v Celju. V pričetku bodo poslovni prostori na področju, zlasti manjše je pridružil. Letos bodo v Ravnan samih izsekali nekaj gozda in s tem pridobili in neposredni bližnji najlepše smučišče. To bo tudi obratovala nova žičnica, ki so jo izdelali doma po vzorcu inženirskih prenosilnih vzponač. Tako bodo imeli sedaj kar dve žičnici v Ravnan in Mežici. Razen tega pripravljajo tudi druge izseke in graditve novih »skakalnic«. Tako bodo imeli najmanjši smučarji in takisto izurjeni tekmovalci dovolj priložnosti v tem delu naše republike.

MARIBOR

Dežurna lekarna »Studente«, Gorkega 18.

RADIO MARIBOR

5.00 Prenos sproveda Radia Ljubljana; 8.00 Domača poročila in objave; 8.10 Slovenske narodne pojke; Planinski ožet in baritonist Miro Gregorin; 11.00 Prenos sproveda Radia Ljubljana; 12.45 skladbe slovenskih avtorjev poje Mariborski komorni zbor; 16.10 Prenos sproveda Radia Ljubljana.

KINO MARIBOR

PARTIZAN: amer. film »Kapetan Kid«.

UDARNIK: amer. film »Sled v pristanišču«.

MURSKA SOBOTA

KINO »PARK«: ameriški film »Titanic«.

PTUJ

MESTNI KINO: argentinski film »Kralne vode teko«.

IZ Račkovega vrha

Vaščani Račkovega vrha so že spomlad zaprosili okrajni odbor RK v Ljutomeru, da bi jim priškotil na pomoč pri gradnji vodnjaka, toda do danes še ni videti nobenega uspeha. Tu vodnjak res nujno potrebujejo, saj imata vodo samo dve gospodarstvi, medtem ko morajo vsi ostali hoditi ponjo v dolino, do četrt ure oddaljenih gozdnih stencev. Tudi z napajanjem živine imajo težave zlasti poleti, ko so mlake suhe. Ker so vaščani obljubili pomoč v prvotno obdobje del, bi potrebovali denarna sredstva samo za material in plače strokovnih delovnih sil. Teren za vodnjak je že določila posebna komisija, ki je ugotovila, da bi bilo treba kopati le 12 metrov globoko, ker je v tej globini že najti vodo.

Mlin v Renčah ima 98 konjskih moči preveč

Občinski mlin v Renčah pri Gorici melje koruzo za okoliške prebivalce. Do lani je s svojimi dohodki še nekako krasil izdatke, letos pa presega skoro obojestransko osnovna sredstva in amortizacija ves ustvarjalni promet. Tako se je tretje četrtletje končalo za mlin z izgubo nad 969 tisoč din.

mlina je mogoče rešiti le s tem, da se odpiše ta turbina in jez, v mlino pa naj bi se postavil primeren elektromotor, Morda bi bilo še boljje, da se mlin likvidira, valj za mljetje koruze pa prenese v mlin na vodni pogon v komaj tri kilometre oddaljene Bilje. Tako ojačen bi biljski mlin z manjšimi stroški kral vse potrebe okoliške vasi in Renč.

Po ocenitvi osnovnih sredstev je, namreč amortizacija tako visoka, da mlin nikakor ne more shajati. Se pred vojno je takratni lastnik mlina zgradil majhno elektrarno z vodno turbino okrog 100 k.m. in generator 50 KW. Ta centrala je pogajala mlin, žago in naprave za hladnilnico, obenem pa je oskrbovala z električno energijo Renče in bližnja naselja. Po dograditvi HK Dobarjari in Plave je vključilo italijansko podjetje za razdeljevanje električne energije — SELVEG — vse te vasi v svoje električno omrežje. Generator zgoraj omenjene lokalne hidrocentrale je postal tako brez koristen in so ga demontirali. Turbina je nato služila le še za pogon mlina; žago in druge postranske obrate je namreč moral bivši lastnik opustiti, ker se je zadolžil. V času NOB je delal mlin s polno paro, ker je mlet koruzo tudi za parti-zansko vojsko.

Ostane pa še vedno odprt odgovor na vprašanje, kako izkoristiti vseh 100 konjskih moči vodne turbine in Renčah. Morda bi bilo dobro, da bi turbino in druge naprave prezele soške elektrarne. S tem bi se povečala proizvodnja električne energije, ki bi prišla posebno prav v zimskih in letnih sušnih dneh za pogon gorških opekarn in bližnjih gospodarskih, obrtnih in industrijskih obratov. Vsem tem v letnem času električne energije pogosto primanjkuje in morajo z njo zelo varčevati. V ta namen bi bilo treba postaviti nov generator (50 do 60 KW), zgraditi novo transformatorsko postajo in tako obnovljeno elektrarno spojiti z električnim omrežjem na 10.000 voltov. Popraviti bi bilo treba tudi jez, ki ga danes nihče ne vzdržuje in polagoma že razpada. Brez večjih investicijskih stroškov to seveda ne bi šlo, vendar bi se izplačalo: proizvodna sredstva, ki danes skupnost bremenijo, bi ji bila po obnovi v veliko korist.

Torej, vodna turbina je danes ocenjena na 7.260.000 din, jez pa na 7.807.000 din. Turbina je izkoriščena samo dvo-odstotno. Finančne težave

so ji živčno trzale; bile so velike in kričeče, neokusno našminkane. Na sebi ni imela ne klobuka ne plašča in sumil je, celó, da je pod obleko gola, kakor jo je bil ustvaril bog. Vendar ni bilo videti, da bi jo zeblo. Tenka tkanina se je tesno oprijemala njenih privihnenjih prsi in izdajala njihove oblike, lepe kakor pri grških kipih. Bila je žilava, zamazana, gibčna, nevarna — in na moč mikavna.

»Za božji čas, kaj ne vidiš, da hitim na vso moč.«

»Pohajala mu je sapa in besede so mu šle kar težko iz ust.« Povedal sem ti že, da se zdaj lahko odpraviš, kamor te je volja. Ne bo ti več sledil. Varna si pred njim.

»S kakšnim veseljem bi mu stolkla gobec.« Bruhnila je te besede v maščevainem besu. »Oh, kako bi mi pljunila v usta!«

»Saj te je vendar spustil, ne?«

»Je že res. Toda navzlic temu je rouquin.« Kako od srca rada bi vso to preklicano svojat brcnila v zadnjico! Iz njenih besed je zvenela zagrizena, brezosebna sovražnost, tisočletja stara mržnja divjačine nasproti lovcu. »A ti si ga potegnili za nos,« je rekla nepričakovano po kratkem premolku. »Poljice zlepa ne spelješ na led. Ti si mi pravi titek!«

Vnovič je začutil v njenem glasu prejšnjo brezbrzičnost. Ni se mu niti zahvaljevala niti mu ni čestitala — zgolj pribila je dejstvo, da je »pravi titek«.

Dospela sta do vogala rue Caulaincourt; pod kandelabrom se je ustavil.

»Vidiš, tu je hotel.« Pokazal je na medli odsev luči, ki se je razlival iz oble nad vrati zamazanega poslopja. »Odprti je vso noč in v njem boš zlahka dobila sobo. Imaš denar?«

»Nočem iti v hotel,« se je kujala. »Predvsem te sploh ne spustijo vanj, če nimaš papirjev v redu. In če te še sprejmejo, ti zaračunajo dvojno, zjutraj te pa prijaviijo policiji, samo da dobé deset frankov nagrade.«

Sedaj je Henri prvič videl v obraz. Bila je svetlolasa in mlajša, kakor je domneval. Osemnajst, največ devetnajst let. V mraku so imele njene oči barvo terre-verte; toda v dnevni svetlobi so bile brčkone svetlorjave. Ustnice

Mirno je upihnila vžgalico in vlekla cigareto naprej.

»To ti berem v oči!«

»Pusti me na miru!« Drsjaje se ji je jel odmikati. »Pusti me na miru, si slišala, sicer te izročim policiji!«

Nekaj prožnih, urnih korakov in dohitela ga je. »Zakaj se vendar razburjaš? Saj sem te samo prosila, da ji smela spati v tvoji sobi in nič drugega. Ne bom ti ničesar izmaknila. In če me boš hotel, me boš imel. Ni mi mar, če si pokveka. Navzlic temu bom dobra s teboj.« V njenem glasu je bil vnovič dobričkajoči prizvok. »Videl boš: če hočem, znam biti kaj ljubezniva.«

Ni ji odgovoril, ampak jo je kar naprej mukoma ubiral po tih, prazni cesti, izogibajoč se mlakužam, ki so se svetlikale v mesečini. Ona pa je hodila kraj njega, puhala skozi nosnice dim in se ustavila vsakokrat, kadar se je on.

»Če imaš atelje, si gotovo umetnik,« je pripomnila, ko sta bila malodane tik hiše. »Nekoč sem poznala nekoga, ki je na krožnike za juho slikal »Kupide«.«

Smuknila sta mimo vrtarnice madame Loubet in se jela vzpenjati po stopnicah. Plinski plamenčki so lahko sikali in metali na stene trepetajoče vzorce luči in sence.

»Ne zaklepaš vrat?« ga je vprašala, ko je pritisnil na kljuko.

»Čemu neki? Saj ni notri nič takšnega, kar bi se izplačalo odnesti. Počakaj, da prižgem luč!«

Storkil je skozi temo domače sobe in prižgal petrolejko na risalni mizi. Velikanska soba je oživela v rumenkastorjavi svetlobi, ki je odkrila strop iz tramov in platna, obešena po stenah, ter groteskne sence slikarskih stojal. Sredi sobe je žarela peč v siju rožnate barve.

* Rdečelasec, listjak, surovina. — Op. prev.
* Zelenkastoljak barva. — Op. prev.

10 Novčič, krajcar. — Op. prev.

* Kupido, pri starih Rimljanih bog ljubezni. — Op. prev.